

MÁTÉ EVANGELIUMA.

A' TOBOLSZKI KORMÁNYZÓSÁGBELI KONDAI VOGULOK NYELVÉRE

FORDÍTotta

P O P O V G.

(A' Bonaparte Lucian költségén 1869-ben eszközlött Londoni kiadásnak jogos
utánnymomata.)

A¹ lapok alján a¹ három első fejezet végéig a¹ Londoni kiadásnak írásbeli különbsségei és nyomtatási hibái vannak kitéve; azontúl csak nyomatási hiba-félék és változtatások találhatók.

MÁTÉ EVANGELIUMA.

Matpinel jälpen jomas Pachel.

I. Pank.

1. Choren Isus Kristos telem aš mos, chotchar püv Davidne, os David püv Avraamne.
2. Avraam ponšttestä Isaakme, Isaak ponšttestä Jakovme, Jakov ponšttestä Judame i tav kačan ;
3. Juda ponšttestä Faresme i Zarme Famarnel, Fares ponšttestä Esromme, Esrom ponšttestä Aramme ;
4. Aram ponšttestä Aminadavme, Aminadav ponšttestä Naassonme, Naasson ponšttestä Salmonme ;
5. Salmon ponšttestä Voozme Rachavnel, Vooz ponšttestä Ovidme Rufnel, Ovid ponšttestä Jessejme ;
6. Jessej ponšttestä David naerme, David ponšttestä Salomonme Urija nanel ;
7. Salomon poušttestä Rovoamme, Rovoam ponšttestä Avijame, Avija ponšttestä Asame ;
8. Asa ponšttestä Josafatme, Josafat ponšttestä Joramme, Joram ponšttestä Ozijame ;
9. Ozija ponšttestä Joafamme, Joafam ponšttestä Achazme, Achaz ponšttestä Jezekijame ;
10. Jezekija ponšttestä Manassijame, Manassija ponšttestä Amonme, Amon ponšttestä Josijame ;
11. Josija ponšttestä Joakimme, Joakim ponšttestä Jechonijame, i tav kačan olmiamanel elpalt Vavilonne ;

---

2. ponštteste. katšan. 5. Jesseime.

12. Os olmiamanel jejpalt Vavilonne Jechonija ponštěstā Salafilme, Salafil ponštěstā Zorovavelme;

13. Zorovavel ponštěstā Aviudme, Aviud ponštěstā Eliakimme, Eliakim ponštěstā Azorme;

14. Azor ponštěstā Sadokme, Sadok ponštěstā Achimme, Achim ponštěstā Eliudme;

15. Eliud ponštěstā Eleazarne, Eleazar ponštěstā Matfanme, Matfan ponštěstā Jakovme;

16. Jakov ponštěstā Josifme Maria kumme, chotcharnel šamne pates Isus laveltane Kristos.

17. I tont šochen tochem Avraamnel David moše nilekujplov tochem, i Davidnel Vavilonne olmiamanel moše nilekujplov tochem, i olmiamanel jejpalt Vavilonne Kristos moše nilekujplov tochem.

18. Isus Kristos telem ašä oles timil amelet: tolel peltachtemat jejpalt tav čuktä Maria Josif jot, ton elpalt atipel tin olmiesi akvane, nejles, išto tav onči kachrat jälpen lilnel.

19. Os Josif, tav kumtä, oles jomas, i at nurem palimtachv tavame, numelmates pali kvalktkuchv tavatel tulmechag.

20. Chun tav tocho numses, tončuvt angel toremnel ulmiaches tavane i lates: Josif, püv Davidne! ul pilen vichv nak vanten Mariame; ton mos činklam char tav kachretat oli jälpen lilnel.

21. Ončitá püv, i namtilen tavane nam „Isus“, ton mos išto tav krekananel multitā tak mirame.

22. Ton mos tocho jejmtes, tak šarme latelp toremnel nájt choncho, chotchar lati:

23. Aku lat a kachrat činkli i onči püv, i namtganel tavame namel „Emmanuil,“ nar chašcti: „man jotov torem.“

24. Kinčém ulemnel Josif vares tocho, chumle laves tavane angel toremnel, i vistä tak netame.

25. I at chančestä tavame, chumle voš ivolt tav ončes elol püv taknane, i tav namtes tavane nam „Isus.“

II. Pank.

1. Os chun Isus teles Judejskoj Vifleemt, ton lat oles naer Irod, jochtset Jerusalimne volchvet chotel pakepane palnel i latat:

12. jeipalt. 17. nilekuiplov. 18. čukte. 19. kumte. 21. ončite. multite. 24. viste. 25. chančeste.

2. Chottalpel telem Judejskoj naer? man uslov tav sovä chotel pakepane palt, tont jejsov pank chuteltuchv tavane.

3. Tonme cholem naer Irod očes i šocho Jerusalin tav jot.

4. I achtem šocho arkepet i nepek chašpet mir keurnel, kitiles tananel: chott karech teluchv Kristosne?

5. Tan lavset tavane: Judejskoj Vifleemt. Vajlen najt chanši tocho:

6. I nag, Vifleem ma Judane, atinarel viš at olen Judejskoj ušetnel, vajlen nagnanel kvali pank, chotchar uritā am mirem Izrailme.

7. Tončuvt Irod tulmechag vovelam volchvetme, kalemtes tananel, chun negles sov.

8. I ketem tanme Vifleemne laves: menan i lani kalemtelan püvme, i chun chontilan tavame, suj latan amnane, am pel jejgem pank chuteltuchv tavane.

9. Tan naerme chontlam juteiset, tončuvt sov, chotcharme usanel tan chotel pakepane palt, lachves tan elanelpalt, voš ivolt jochtes i tunčpes ton mat, chott oles apüv.

10. Os sovme chontem tunčpamatä tan čagtset šak jäni čagtpelpel.

11. Kvalne tum chotsanel apüvme tav čuktä Maria jot, i patem pank chutelteset tavane, i tank pojalachanel punšem naremtesanel tavame sajt, suŕn, ladan i smirna.

12. Lavveset ulem pätet at jonkuchv Irod pochne, mot l'onchel menuchv tank maganelne.

13. Tan menemanel jejpalt tončuvt angel toremnel ulmiachtes Josifne i lati: kvalen, vajalen apüvme i tav čukvä i tulen Jegipetue, i olen tat, chun at latam nagnane, ton mos čovleti Irod kinšuchv apüvme ištob aluchv tavame.

14. Tav kvales, vistä apüvme i tav čukvä jej, i menes Jegipetne.

15. I oles tat Irod lochšne moše, tak šarme latelp toremnel najt choncho, chotchar lates: Jegipetnel vovislem am amk püvem.

16. Tončuvt Irod kačelam, išto tav peritoves volchvetne, šak

2. judeiskoi. jeisov. sove. 5. vailen. najt. 6. urite. 7. tontšuvt. 8. sui. jejgem.

9. juteiset. chot. 10. tuntšpamate. tšagtet. 11. pollachanel. sait. 13. tšovleti. 14. viste. jei.

očes, i ketes aluchv Vifleemne i ton ma kitpalt šocho apüvet kum sir charet, kit elnel i jolech, ton mos kitiles volchvetnel.

17. Tončuvt šarmes Jeremej nájt latelp, chotchar lati:

18. Suj numen cholves, ūš i jäni ochter; Rachil ūnči tak püvanne i at nuri taremtaptechtuchv, ton mos tan atimet.

19. Os Irod lochčem jejpalt, tončuvt angel toremnel ulmiachtes Josifne Jegipett,

20. i lati: kvalen, vajalen apüvme i tav čuktä, i jomen Izrail mane, ton mos apüv lil kišp charet lochčeset.

21. Tav kvales, vistä apüvme i tav čuktä i jochtes Izrail mane.

24. Os cholestä, išto Archelaj naerag oli Judejt tak jegä jort, pilmes tov menuhcv, os ulem pätet lavves menuhcv Galilejskoj kepletne.

23. I tov jochtem olmies ušne laveltane Nazaretne, tak šarme nájitet latelp, išto tav Nazorejag namtachti.

III. Pank.

1. Ton chotelet jochtes Joan perne punep i nájtechli Judejskoj char mat,

2. I lati: nultan, ton mos išto vatmes aul naerlach.

3. Vajlen tav ton, chotcharme laveltestä Isai nájt latem: suj ergap char mat, lałptan lonch pojrechšne, varan lonch tavane.

4. Os ton Joan ončes mašne verbłud šaretnel, enteptalechtes níur entepel, tav tene charä oles akridet i char ma mag.

5. Tončuvt Jerusalim, šocho Judej i šocho Jordan kitpalt olep charet kvaleset tav pochane.

6. I pernel punechteset tavanel Jordan keurt nulteptachtem.

7. Os Joan chontem šav Farisejt i Saddukejt jomentat tav pochane pernel puneltachtuchv, lates tanane: pupichur tochem! chon lates nanane, išto nan tuline jejmstuchv nurep očinel?

8. Tatan jomas urlech lałptam ašnel.

9. Ul sovetachtan latuchv: man jeg ončov Avraam. Vajlen

16. otšes. apüvt. 17. Jeremei. 18. sui. 19. lochčem. 20. lochčeset. 22. ju-deit. galileiskoi. 3. pojrechšne. 4. chare. 7. farizeit. jejmstuchv. otšinel.

latam nanane, išto vatä jochti torem tä kavetnel pel püvet pel-tachv Avraamne.

10. Ań i šagrep jejv pocht kuji, šochen jejv at telap jomas urlech, šagrve i rastve tautne.

11. Am pernel punganem nanen vitel nultenkvane kašel, jejentap am jejmpalt amnanel nögre, am at tajam tavane polechs almentuchv; tav nanen čovleti pernel punuchv jälpen lilel i tautel.

12. Chortep tav katat, i tav lištä tak artenatä i achtitä tan putiatä purane, os solomme teltitä chariletal tautel.

13. Tončuvt jochtes Isus Galilejnel Jordanne Joan pochane pernel puneltachtuchv.

14. Os Joan tav vatge jochtnat elpalt lates: amnane karech pernel puneltachtuchv nagnanel, nag os jejsen am pochemne?

15. Isus laves tanane pari: taretalen, ton mos tocho karech minane varuchv šochen šar ašme. Tončuvt Joan rovelantitä tavame.

16. I pernel punechtam Isus kvales aku ton lat vitnel, tončuvt pušichteset tav numäpalt aulet, i Joan chontestä lil toremnel vojlanter jormant kapter sochti tav tarmeletane;

17. I tončuvt lachel aulnel sujti: tit tenanki am ereptane püvem, chotchar keurt am erpem.

IV. Pank.

1. Tončuvt Isus tatem oles lilnel char mane chašne kašel asrajnel.

2. I pičeles nilmen chotel i nilmen jej, voš ivolt techv jejmtes.

3. Vatge tunčelman tam ton pochane asraj laves: chun nag püv toremnel, laven, ištobi tä kavet jejmstet náni.

4. Os tav laves pari: choren palt chanšem oli: ati nánnel akve lilenag jejmsti elemcholes, os šochen lachnel kvalepnel torem tusnel.

5. Tončuvt vistä tavame asraj jälpen ušne i tuštestä tavame torem kval lep tarmelne,

6. I lati tavane: chun nag püv toremnel, rastchaten jolař; vajlen choren lati: tak angeletne lati nag mosen, i katel viganel nagen, tont at tachnan kav ali nak lajlentel.

9. pe'llachv (úgy kell a' szótárban is). 10. kui. jeiv. rasve. 11. jeimpalt. 12. lištite. artenate. achtite. putiate. 15. rovelantite. 16. numepalt. chonteste. voilantem. 1. lilel. asrainel. 2. pitšeles. 3. te.

7. Isus laves tavane : choren paltaku tocho chanšem oli : ul peritalen tak pojrechš toremen.
8. Os vistä tavame asraj šak tunčen achne i sunštian tavane čar lachve olep ušet i tan sujanel.
9. I lati tavane : titetme šocho miganem nagnane, chun patem chošgan amnane.
20. Tončuvt lati tavane Isus : ele menen amnanel, satano ! vajlen chanšem oli : nak toremenne chošgen i aku tavane služitlen.
11. Tončuvt chul̄teptestä tavame asraj, iaku ton lat angelet jochtem pümtset služitluchv tavane.
22. Os cholestä Isus, išto Joan majves urechetne, menes Galilejne,
14. I chul̄teptem Nazaretme jejs i čovletes oluchv sariš vatä Kapernaum ušt Zevulon i Neffalim keplet keurt.
14. Tak šarme Isaj nájat latelp, chotchar lati :
15. Zavulon ma i Neffalim ma lonchašt sarišne Jordan mant pupine šušp charet Galilej.
19. Choloch unlep charet jejpeš mat chotsanel jäni pasme, i unlep charetne ačelen mat pastes pas.
17. Ton latnel čovletes Isus chańčtachv i latuchv : nultan, ton mos vatemes aul naerlach.
18. Os Isus Galilejskoj sariš vati jomentanat uil chotsa kit jegepuvinčagme, Simonme laveltemme Petr i Andrejme tav kačame, machtanta chulpet sarišne, vajlen tin olsi chul kišpi.
19. I lati tinane : jejan am jejmpalt, am vargam ninen alis-lachv elemcholeset.
20. Tin ton lat chulpet chul̄teptam jomesesi tav jejpalt.
31. Tovul ele patemanel jejpalt chontes mot kit jegepuvinčagme, Jakov Zevedejevme i Joan tav kačame, chapt Zevedej tank jeganel jot, chotcharer junteset tank chulpanel, i vovelesa tinme.
22. Os tin ton lat chul̄teptesten chapme i tink jegen, menesi tav jejpalt.
23. I multestä Isus Galilejme jäntetatel, chańčtam tan chańčtachne maganelt i laveltestä latelpme naerlachnel, i jälptepes šočen agem i šochen moš choloch chalt.
24. I tatechtes tav sujä Siri lachve, i tatiloveset tav pochane

šocho agmeltap charet, ošp charet šav sir agmet i jetteket, asraj ošp charet, lunatiket i paštal charet, i tav jälteptalsan tanme.

25. I jejset tav jotä šav atem Galilejnel i lov ušnel i Jerusalimnel i Judejnel i Jordan alem palnel.

V. Pank.

1. Os mirme chontem tav changes achne, i chun untes, tončuvt lakveseset tav pochane charńčachtepēt.

2. I tav pušsa tak pitmā čovletes chańctachv tanme latem :

3. Šotenet jorlit lilel, tanane oli ault naerlach.

4. Šotenet lušp charet, vajlen tan čagtat.

5. Šotenet sout charet, tan chotganel mame.

6. Šotenet nurep charet šar ašne, vajlen tan tantat.

7. Šotenet jomas varp charet, tanane jejmti jomas.

8. Šotenet šar šimep charet, tan toremme chotganel.

9. Šotenet mir ponštapet, tan torem püvetel lavektat.

10. Šotenet vojentap charet šar ašme, tanane oli ault naerlach.

11. Šotenet nan, chun pümtvan rušgeltachv, ketuchv i šavsi-
rinči čoritachv narmehtal am mosem.

12. Čagtan i čurčimlan, vajlen jäni nanane justel ault. Aku
tocho luļemtoveset i nájtet nan elanpalt olem charet.

13. Nan čach mane, os chun čach attal pati, tončuvt narel
varilen tavame čakenag? tav ati chotal tončuvt at taji, mantem
rastuchv kvane choles lajlj jolpalne.

14. Nan pas mirne; at taji ušne tujtchatuchv, unlémne tun-
čen ach tarmelt.

15. I pelemtam čamme at utelalganel tavame ane jolpalne,
aku ton pel pute tarmelne, i pasti kvalt olep šavetne.

16. Aku tocho paste nan pasan atem elpalt, ištobi tan chot-
sanel nan jomas ašetme i sujtellesanel ault nan jegme.

17. Ul numsan, išto am jejsem poštlachv zakon amne nájtet;
am poštlachv at jejsem, os varuchv.

18. Vajlen šariš latam nanane, jonchi aul i makan, os aku
jota amne jašmel zakonnel olp at muli tontał, chun šarni šocho.

19. I tont chon pełti aku ɿach tä latelpetnel i chańčian tocho elemcholesetme, ton char viši lavekti aul naerlach keurt; os chon lałpti i chańčti, ton jängi lavekti aul naerlacht.

20. Vajlen latam nanane, chun nan šaranme nonchał at pat-tilan nepekenet i Farisejt ɿalch, tončuvt at tuvne aul naerlachne.

21. Nan choleslan, ištō elnen chanšem oli: ul alen, chon ali, ton sutne pati.

22. Os am latam nanane, šochen kückštap tak jurtä tari chajerel, joreli sutne; os chon jurtetame lavitä raka, joreli num sutne; os chon lavi: eserental, joreli chariletal tautne.

23. I tont chun tatilen nak sajn torem elpalne, ton mat nūmelmatgen, ištō nag jurten simti nagnane,

24. Chułteptalen nak sajn tatem matetat, i menen elpalt čopeltachten nak jurten jot, i tončuvt jejm vinčt punalen sajn toremne.

25. Čopeltachten jerte joychstam charentel, aku šam chalt olnen mant ɿoncht, ištobi tav nagen at mistä suten chumne, ton jejpalt suten chumne ul minkun ſurma urepne, chotchar ale nagen tatitā ſurmane.

26. Šariš latam nagnane, at kvalan tovul, ton moše chun elol ligen pal pel kvane miglen.

27. Nan choleslan, ištō elnen latem oli: mot ne jot ul chajerlen.

28. Os am latam nanane, šochen char, chon chajer numtel šunšpi nene, ton char jormant chajerles tavatel šimä keurt.

29. Chun jomas pal šamen nagen kujtitä, kvane manemtam rastalen ele; ton mos nagnane jomasňuv, chun choleli nagnanelaku lomet, atipel šocho nag noulens rastkati chariletal tautne.

30. Chun jomas pal katen kujtitä nagen, šagrepalen ele i rastalen; ton mos nagnane jomasňuv, chun choleli nagnanelaku lomet, atipel šocho nag noulens rastkati chariletal tautne.

31. Latem oliaku tocho: chon pali kvaltkti tak netatel, ton maje tavane nepek.

32. Os am latam nanane, chon pali kvaltkti netatel narmechatal, ton kujtitä tavame chajerlachv, i chon vanti vigtä kvalektam charme, ton chajerli.

33. Aku tocho choleslan nar latem oli: nulme ul unšalen, šarmelalen, nar mos nulsen torem elpalt.

34. Os am latam nanane, inra moš ul nultan; at aulel, ton mos tav toremne jälpen pasen;

35. Ati mal; ton mos tav lajla tušne ma; ati Jerusalimel, ton mos išto tav jäni naer uš.

36. Nak pankentel pel ul nulten, ton mos išto aku pank ät varne amelen atim ati sajrenag ati šemelag.

37. Os nulten tocho: tä tä, toma toma. Tänel arine oleske, ton char asrajnel.

38. Nan choleslan nar latem oli: šam mos šam, tus keur pank mosaku ton vojp pank.

39. Os am nanane latam: nerep char tari ul neran; mantem chun chon junitä nagen jomas pal votmennel, šachtalen tavane mot palen.

40. I nurep charne perektahv nag joten i vichv nagnanel kvartme, majalen tavane i chulen.

41. I chon joselitä nagen jomuchv tav jotä aku ajgel, jomen tav jotä kitag.

42. Nagnanel vovep charne majen, nagnanel ečlachv nurep charnel ul tulen.

43. Nan choleslan, išto latem oli: ereptalen nak vat' cholesen, jachstalen nak targen nerep charme.

44. Os am latam nanane, ereptan nan targan nerep charetme, ereptan nanen nerep charetme, jomas varan nanen jachstap charetne, i chošgan obiditlap charet i nurelap charet mos.

45. Tocho varsanke, jejmtine püvi ault olep jeganne, ton mos išto tav lavi pakepachv tak chotelne ūlet i jomaset tarmelne, i ketsi räch šar charet i chajer charet tarmelne.

46. Mantem chun nan ereptachv pümtine nanen ereptap charetme, nevojp justelne nan urchatine? I pareš varpet pel aku tocho varat.

47. Mantem os latine nachke niľmenčam nank jurtetne, nar arine varine? i pupine šušp charet aku tocho varat.

48. Jeimtan nan šari, chumle šar ault olep nan jegan.

---

38. nan choleslan latem oli. 45. jegenne.

VI. Pank.

1. Urchatan michv torem mos choloč šam chalt, ton mos ištobi tan nanen usanel; motentši oleske, at jejmti nanane justel ault olep jegannel.

2. I tont chun migen torem mos, ul vitmelen nakventel, chumle vitmelapet varat sinagoget keurt i paulkant, ištobi ešchenket tan cholesetne; šariš latam nanane, tan justelme nochpel visanel.

3. Nag os majen torem mos tocho, ištobi nag alem pal katen ul chańčitā, nar vari jomas pal.

4. Tak jejmte torem mos mine charen tulmechag, i ault olep jegen vajtā tulmechag, mine charen jonchtitā nagnane šam chalt.

5. I chun chošgan, ul jejmten vitmelapet chojtel, chotcharer erptat mir chalt i paulkant tunčpam chošguchv, ištobi tan unkvet cholesetne; šariš latam nanane, tan nochpel visanel justelme.

6. Os nag, chun chošgan, tujen nak chušepenne, i jeftenpalent av tov pantem chošgen nak jegenne chaštal mat olep charne, i nag jegen učintalep tulmechag chošgenen, justitā nagen šam chalt.

7. Chošgenen čuvt šav ul satechten, chumle pupine šušp charer varalget; vajlen tan numsat, išto tan šav latnanel mos cholvet.

8. Tanane ul šunšan; ton mos nan jegan chańčitā, narne mońčem oline nan tavane jolesanan elpalt.

9. Os chošgan nan tocho: *Man ault olep jegov!* tak jälpen-lachte nag namen;

10. Tak jejmte nag naerlachen, tak jejmte nag erken šemel mat chumle ault;

11. Man šochen lat náňov majalen tä chotel kašel;

12. I chul̄tepten manane man arentenov, chumle i man chul̄teptilov manek arenten charenovne;

13. I ul tulen manov krechne, os urem manov asrajnel. Ton mos nag naerlachen i van i sujn inra oli. Amin.

14. Os chun pümtine taretachy cholesetne tan krekanel, ton-čuvt tareti i nanane ault olep jeg.

15. Os chun at pümtine taretachv cholesetne kreket, i nan jegan at taretian nan krekan.

16. Os chun pičeline, ul tuštan chumle vitmelapet, vajlen tan tank choraneltel pel peťtachtat, ištobi šunštachtuchv cholesetne pičelat; šariš latam nanane, tan voš justelme visanel tanknane.

17. Os nag pičelanen mant pankén šartalen, i nolšamen lov-talen,

18. Ištobi cholesetne ul chaňinkven pičelapi, os nag jegen elpalt, chotchar tušmech mat; i nag jegen vojtā tulmechag pičelanen, jonchtitā nagnane šam chalt.

19. Ul achten nagnane jomaslach ma tarmelt, chott chortetne i similne cholchve, i chott tulpet chalechtat i tulmentat.

20. Os achten nagnane jomaslach ault, chott at chortetne ati similne at cholchve, i chott tulpet at chalechtat i at tulmentat.

21. Vajlen chott oli jomaslachan, nan šiman pel tov meni.

22. Pas noulne oli šam; i tont, chun nag šamen pasen, noulen pel šocho pasenag jejmti.

23. Os chun nag šamen luľ, tončuvt pel noulen šocho jepešag jejmti. I tont, chun keurent olep pas jepeš, ton jepeš šak moše?

24. Ati chon vatā at jochti služtluchv kit naerne; ton mos ale elol charme jachstachv pümtitā os motit charme ereptachv, amne elol charne jomas šimel oli os motit charne šivelachv pümti. At tajne ereptachv toremme i mamonme.

25. Ton mos latam nanane, ul tuštan nauk šimenantel, nar techv i nar ajuchv, at noulan eseplan, narel maštachv. Lil tene charnel jäniňuv, i noul mašnanel.

26. Šunšpan tiglelap ujtne, tan at rovtat, at urelat, at achtat šep kvaletne, i ault olep nan jegan titgan tanme. Nan vojp toul jomasetňuv olne?

27. I chon nananel tuštem jänimachv nuri kašpel aku lokotne?

28. I mašnane pel nar tuštine? šunšpan char ma čouretne, chumle tan jänimat; at nergesat, at tachtat.

29. Os am nanane latam, išto i Solomon šochen slavetat tocho at maškatiles, chumle šochen char ton charetnel.

30. Os chun ojtkan pumme, chotchar tä chotel järimi os cholt

24. služtuchv. 26. at urenat. ault nan jegan. jomasetňou.

rastove kür keurne, torem tocho mašti, toul kümen nanen, agttal charet?

31. Ul tuštan tocho latem : nar man teve, nar man ajov, amne nar mašov?

32. Ton mos išto šocco tä amelet kišvet pupine šušp charrete, i tonme šocco chańčitā nan ault olep jegan, išto nan tonme šocco karechtlilan.

33. Kinšan voš elolt torem naerlach i tav šar ašetme, i tä aš šocco punechti nanane.

34. I ton mos ul numselan cholt chotelme. Tont cholt chotel tuštuchv pümti tak ašetne. Šochen chotel taulelayle tak ašetne.

VII. Pank.

1. Ul luptachtan, ištobi nank ul luptankvan.

2. Ton mos chumle luptachtine, aku tocho luptovan, i chumle mortine, aku tocho nank morchvan.

3. I nar nag šunšan kačen šamt olep lichme, nak šament norme at vajlen?

4. Amne chumle lavan nak kačenne: tig, am viglem kvane nag šament olep lichme, tončuvt oli nak šament nor.

5. Vitmelap! vajalen elolt nak šament olep norme i tončuvt chontilen, chumle vichv lichme nak kačen šamnel.

6. Ul miglan jälpes mater ampetne, i ul rastan nank tinen sakan pureset elpalne, ištobi tan lajlel ul nákanel amne pari jöchem nanen ul manitanel.

7. Vovan i mikti nanane; kinšan i chontine; puytan, i pušchti nanane.

8. Ton mos šochen vovép char vig, i kišp char chonti, iloch-tap charne pušchti.

9. Chon nan chalant oli timil choles, chotchar, chun tav püvä voveli tavanel náń, majepitá tavame kavel?

10. I chun voveli chul, migtä tavame pupichurel?

11. I tont chun nan, kúchčit olne, chaśine jomas mater michv nank püvenanne, toul kümen nan ault olep jegan mig jomas vepne tavanel?

12. I tońt šochen ašt, chumle níurine ištobi olset nan jortelan

choleset, aku tocho olan i nan tan jortelan; ton mos tušget zakon i nájet.

13. Tutelan marem avetel, ton mos išto lačt avet i panchun lonchet tatat ačelne, i šav charet jomat toul;

14. Nar mos aše av i marem ťonch, tatp charet lilen toremne, i chumle šavne at chotvet tan!

15. Urkatan chajer nájtetnel, chotcharet jevvet nan paltan oš chorel, os keuranelt tan küchči čačet.

16. Tan ašetnel chašlilan tanme. Achtat amne ati ininel vograd, amne chanelachnel smokvet?

17. Tont šochen jomas jejvnel teli jomas urlech, os ūl jejvnel teli ūl urlech.

18. At taji jomas jejvne telachv ūl urlech, os ūl jejvne jomas urlech.

19. Šochen jejv at telap jomas nrlech šagrove i tautne rastove.

20. I tont urlechnel chašlilan tanme.

21. Ati pel šochen char latep amnane: pojrechš, pojrechš! tuv aul naerlachne, os ton, chotchar vari am jegem erch, chotchar oli ault.

22. Ton chotelt šav char lati amnane: pojrechš, pojrechš! nag namentel eren man nájtechlesov? i nag namentel eren asrajtme ele pošilesenov? i nag namentel eren šav amel varsov?

23. I tončuvt choltilem nanane: am ati chun chašsanem nánen; ele menan amnanel, ūl varem charet.

24. I tont šochen charme, chon chontli ti tä am ťanchem i ton chojtel vari, joltilem numten sajten chumi, chotchar utestä tak kvalä kav tarmelt.

26. I pümtes räkuchv, i vit kvales, i pišchemeset votet, i tarreteset kalen ton kvalne, i tav at rägetes, ton mos išto utem oles kav tarmelt.

26. I šochen chontlep am tä ťanchem i ton chojtel at varp joltilem numt-sajttal cholesi, chotchar utestä tak kvaletame šopocht tarmelt.

27. I pümtes räkuchv, i vit kvales, i pišchemeset votet, i vortpeset ton kvalne, i ton kval pates, i tav patem oles jäni.

28. Chun Isus ponšlesan tä lanchet, choloč pakseset tav chańčtane ašetne,

29. Ton mos tav chańčtesan tanme jormant erch ošp, ati pel nepekenet i Farisejt chojtel.

VIII. Pank.

1. Chun tav achnel jole vajles, tav jejtäpalt jomes šav atem.

2. Tat tav pochane jomes nólten, i chošgem tavane laves: pojrechš, chun núrsenke, van jochti anem lištuchv.

3. Isus kat naritem puvestä tavame i laves: núram, lištítach-ten. I tav ton lat lištítachtes noltetnel.

4. I lati tavane Isus: šunšen, atichonne ul laten, aň menen, choltchaten popne i taten jur, nevojp lavem oli Mojsej zakont, por charet šušne mos.

5. Os chun tus Isus Kapernaumne, jomes tav eltäpalne šat-pank, i jolentestä tavame,

6. Latem: pojrechš, chuš am paltem jun kuji agmeltam, i šak mučtachti.

7. Isus lati tavane: am jejvem pušmelilem tavame.

8. Os šat-pank pari tavane laves: pojrechš, at jorelam, ištobi nag tusen am kvalemne; os nachke laven lach, i jälti am chušem.

9. Kaš am pel erch jolpal elemcholes, os ošgem jolempalt chont chumet; lavam elol charne: menen, i meni, i motit charne: jejen, i jochti, i amk chušemne: varalen tonme, i vari.

10. Tonme cholem Isus pakses, i tak jejtäpalt jomp charetne laves: šariš latam nanane, Izrailt pel tičuv agtne aš am at chotsem.

11. I latam nanane, išto šavet jejet chotel pakepap i matp jurchetnel i olmiat Avraam, Isaak i Jakov jot aul naerlacht,

12. Os šemel ma naerlach püvet rastvet jejpeš mane; tat jejmti luš i pank jachštane.

13. I laves Isus šat-pankne: jomen, i chumle nag agtsen, ton chojtel jejmte nagnane. I tav chuš jáltes aku ton lat.

14. I jochtem Isus Petr kvalne chontestä tav akvtetame cholel chojtnat.

---

6. kui.

15. I vistä tavame katanel, i agem chul̄teptestä tavame; tav kvales, i pümtes služtluchv tavane.

16. Et pala tatveset tav pochane šav sajtal, i tav sirsan asrajtme aku lachel, i šocho chojtep charetme jälteptesan.

17. Tak šarme Isai nájat latelp, chotchar lati: tav visan man agmenov i permelesan tanme.

18. Isus tak kitäpaletat šav atem um jejpalt laves chańčtach-tepetne unſuchv mot palne.

19. I vatge jomem aku nepek char laves tavane: chańčtap, menam am jejtäpalent, kaš chote menen.

20. Isus lati tavane: ochšeret ončat voncheset, i tiglelap uj-chulet pišet, elemcholes püv chumle at chonti olne ma?

21. Motit char tav chańčtachtepnel laves tavane: pojrechš, lavalen anem elolt jaluchv i čaptachv amk jegem.

22. Os Isus pari laves tavane: jomen am jortelem, i chul̄tep-ten ačelen charetne čaptachv tank motavanel.

23. I chun tav tus kerepne, chańčtachtep pet pel jortelat jejet.

24. Ratgen saršt votemles jäni isgen tičuvne, išto kerep amertalves chumpeine; os tav olm kujes.

25. Tav chańčtachtep tav pochane menem pümtset kinšil-tachv tavame latem: pojrechš, akilimlalen manov, tä cholov.

26. Tončuvt laves tanane: narne pilmesan, agttale? Tončuvt kvalem jole erkelesan votetme i sarišme, i jerte taventes.

28. Elemcholeset paksam latset: chon tit, išto votet i sariš chontlat tavane?

28. I chun unšes tav sariš alem palne Gergesinskoj mane, chajtchatset tav lałta kit sajtal chomeletnel kvane kvalem chari, tičuvne šimenag, išto aku choles pilem ton lonkel at jales.

29. I ratgen ojgemesi tin tocho latem: ne ašen oli patem minane, Isus torem püv? pos elpalt jejsen mučtachv minmen?

30. Chočatňuv ton manel jäni pures ane urechtes.

31. I asrajt chošgeset tavane tocho latem: chun ketilan manov kvane, tončuvt laven manane tuchv pures anene.

32. I laves tanane: menan. Tan kvare kvalem tuset pures anene, i ratgen šumem pures ane rastkates sarišne i čarkepes vitne.

33. Urep charet chajtemleset, i. ušne jochtem latsanel pali sajttalatme.

34. I ratgen uš jänetatel kvales Isus lačh ; i tavame chontem chošgeset, ištobi tav ele menes maganelnel.

IX. Pank.

Tončuvt tav tus kerepne, i pari unšem jochtes tak ušetane.

2. Ton mat tatsanel tav eltäpaletane chojtem palkant kujp charme. I tan agtne ašme chontem Isus laves chojtep charne : kvalen püv, taretachtat nag krekan.

3. I tat aku materet nepek chašpetnel lavset tulmehag : tav toremme lulemtitā.

4. Os Isus tan numtan chańčem laves : nar mos nan keurt ūl num sine ?

5. Ton mos nar kigneňuv, lavuchv : taretachtat nag krekan, amne lavuchv : kvalen i jomiten ?

6. Ton mos nan chańčelan išto elemcholes püv onči va šemel mat tartelachv kreket. Tončuvt lati chojtep charne : kvalen, vajalen kujne man, i menen nak kvalenne.

7. I tav kvales, vistä kujne matetame i jomes tak kvaletane.

8. Os mir titme chontem pakses i ešchestä toremme mipme tičuv va cholesetne.

9. Toul jomem Isus chontes attech atne mat unlep cholesme nametatel Matpime, i laves tavane : jomen am jortelem. I tav kvalen jomes tav jejtäpaletat.

10. I chun Isus unles pasent tav kvaletat, ton lat jeiset šav attech atpet i kreken charet i utset Isus jot i chańčachtep charantel akvane.

11. Farisejt tonme chontem lavset chańčachtep tari : nar mos nan chańčepan teg i aji oslem varpet i kreken charet jot ?

12. Os Isus tonme kačelam tanane laves : ati pel puš charet karrechlat lekarne, os agmeltap charet.

13. Menan, chańčachtan, nar onči keurt ūlach : miloštne ūoram, ati pel jurne. Vajlen am jejsem at šaretme, os kreken charetme vovuchv ūlalteptachv.

14. Tončuvt jejset tav paltä Joan chańčtachtepét i latat: nar mos man i Farizejt šav pičelov, os nag chańčtachtepán at pičelat?

15. Isus laves tanane: tajat amne ati mujt tuštuchv, chun tan jortelan pank? Os jejm̄tat chotelet, chun niremtachti tan paltan pank, i tončuvt pümtat pičelachv.

16. Atichon at lalsali jälpel lomtme peš mašne charne; ton mos jälpel latte manemtachti mašne charnel, i as jejm̄ti alpelnel jängag.

17. At puntalve aku tocho jälpel oroch peš teremne, os motenči oleske, manemtachtat čamperet, kvane šaši oroch i teremet cholilat. Ton mos jälpel oroch puntalve jälpel teremne, i pušmelachi i ton i mot char.

18. Chun tav lates titme tanane, aku mater panketnel jejs, i chošgem tavane lates: am am ań cholenti; jejen, punalen nag katen tav tarmelne, i tav lili.

19. I kvalem Isus jomes tav jortelat, i tav chańčtachtepán.

20. Ton chalt aku chojtep ne kelp niglene agmel kitkujplov tal, i palnel jomlitam sartitachtes tav mašnane.

21. I tončuvt lates tav tak keuretat: chun am sartitachtam tav mašnane, jältam.

22. Isus pari jonchem i chontem tavame laves: nōgremtachten, a! agtne ašen jälteptestä nagen. I ne jältes aku ton čast.

23. I chun jochtes Isus ton pank kvalne, i chontes poricharpetme i čorne patem cholesetme,

24. Tont laves tanane: kvane menan, vajlen tä a at choles os kuji. I magińseset tavane.

25. Os chun elemcholeset kvane ketveset, tav jomlitam vistä tavame katetanel, i viš ne jältes.

26. I tä īach kvales ton čar lachve.

27. Chun Isus jomes toul tocho, kit šampaltal tav jejtäpalt čišgeset i latset: akilimlen minmen, Isus David püv.

28. I chun tav jochtes kvalne, tončuvt japešteset tavane ton šampaltalet. I lati tanane Isus: agtlachtine, išto am va ončam titme varuchv? Tin lata tavane: agtimen, pojrech!

29. Tončuvt tav tin šami sartitam laves: agtne ašan chojtel jejm̄te ninane.

17. motentši. 21. mašname. 24. kui. 27. mimnen.

30. I pušcteset tin šamanel. I nōgred pimentesan tinme Isus : šunšan, ati chonne chańčinkve tä aš.

31. Os tin kvane kvalem sujmtesanel tavame ton čar lachve.

32. Tin kvane kvalentam čuvt tatves tav eltäpalne asraj ošp tus-nilemtal choles.

33. I asrajme kvane ketem jejpalt tus-nilemtal latemtes. I mir paksam lates : atichun tit at učintoves Izrailt.

34. Os Farisejt latset : tav asrajtme ketgan asraj oter jolet.

35. I multesan Isus šocco ušetme i pojletme, chańčtam mir achtkatne kvalt tanme i latem naerlach latelp i pušmelam šochen agem i šochen moš elemcholeset keurt.

36. Atemet chontem jejpalt akilimlesan tanme, išto tan mučtachtem i lachve kvalem urch oštal ošet chojtel olat.

37. Tončuvt lati tak chańčtachtepan tari : urlech šav, os urelap morče.

38. I ton mos jolentelan tepkan pankme, ištobi ketsan urelap charetme tak kanetane.

X. Pank.

1. I vovelam tak paltä kitkujplov chańčtachtepan mis tanane va luł asrajt tarmelne, ištobi ketuchv tanme, jälteptachv šochen agem i šochen moš.

2. Os kitkujplov ketem namanel oli tocho : elol char Simon namtam Petrag i Andrej tav kačä; Jakov Zevedejev i Joan tav kačä;

3. Filip i Varfolomej, Foma i Matpi pareš varp ; Jakov Alfej i Levvej namtam Faddej;

4. Simon Kananit i Juda Iskariot, chotchar i pertestä tavame.

5. Tä kitkujplov ketsan Isus i pimentesan tanme latem : Pupine šušp charet palt ul jalan, i Samarianskoj ušne ul tujan;

6. Os menan cholem ošet pal Izrail kvalne:

7. I chotal' jochtine sujteltan latem : vatmes aul naerlach.

8. Chojtep charetme pušmelan, nolnenet lištan, lochčemet jältepan, asrajt ele ketan ; narmečtal visan, narmečtal i majan.

9. Ul vajan jot ati suŕn, ati alen, ati argen entepan keurne ;
 10. Ati churi lönchne jot, at kit mašne, at polechs, at su-jejv.
 Aku tonpel nergesap char tenane choji.
11. Kaš nevojp ušne amne paulne nan tuvne, kalemtan, chon tav keurt jomas, i tat olan mennan moš.
12. Os kvalne tunan čuvt pače varan latem : jomas tä kvalne jejmte.
13. Amelen kval jejmti lań, nan satne jomasan jochti tavane ; amelen naleval, ton satilam jomasan nanknane jonchi.
14. Amelen chon at tulgan nanen i at chontli nan lanchanne, tončuvt kvane kvailem ton kvalnel amne ton ušnel ele parketan lajlne chanem porešme.
15. Šariš latam nanane, Sodomskoj i Gomorskoy mane kigne-nuv jejmti sut varne chotelt, ati pel ton ušne.
16. Aú am ketganem nanen jormant ošet čačet chalne, i tont jejmtn amelenag pupichur chojtel i sovti aku ton kapteret.
- * 17. Urchatan cholesetnel, tan pümtat michv nanen sut kvalne i tank mir kvalt vonchuchv nanen.
18. I tatganel nanen sutetne i naeranel pochane am mosem, tonuchlachv tan elanelpalt i pupine šušpet elpalt.
19. Chun jejmtnat michv nanen, ul tuštan, chumle i nar latuchv ; ton lat mikti nanane, nar latuchv.
20. Ati pel nan latuchv pümtine, os nan jegan lil pümti latuchv nan keurant.
21. Migtä aluchv jegepiüv kačame i jeg püvame, i lačh kvalat püvet jeganel tari i čovletat aluchv.
22. I jejmtnine erptal šochen charne am namem mos ; permep char pätane jälti.
23. Os chun čovletat jachstachv nanen aku ušt, tulan mot ušne. Šariš latam nanane, at aštine multachv Izrail ušetme, tončuvt elemcholes püv jochti.
24. Chańčtachtep jäni ati chańčtapnel, i chuš jäni ati tak pojерetanel.
25. Tauli chańčtachtep kašel, ištobi tav oles chumle tav chańčtapä, i chuš kašel, ištobi tav oles chumle tav pojerà- Chun

10. choi. 22. pättane.

kvalen chumme namtesanel Veelzevuli, toul kümen tav kvalen charan?

26. I ton mos ul pilan tananel; atinar ati jole čaptam, ištobi pali ul pate, i tujtem, ištobi ul kačelankve.

27. Nar latam am nanane jejpeš mat, tonme latilan pasen mat, nar latam nanane pašne, nan sujteltilan lep tarmelt.

28. Ul pilan alpetnel řoulan, chotcharet vaganel at jochti lil aluchv; os pilan tonnel, chotchar lil i řoul teltitā onch putt.

29. Eren kit čaneš pertachta aku assari mos? i tonetnel aku pel at pati ma tarmelne nan jegantal.

30. Os nan pank ätet pel šocho loventam olat.

31. Ul pilan aku tocho; nan tinenet olne šav čanešetnel.

32. I ton mos šochen charme, chon laveltitā anem choleset elpalt, i am latilem tavame jegem elpalt, chotchar ault oli.

33. Os chon ele kvali amnanel choleset elpalt, i am pel tavanél ele vortpachtam ault olep jegem elpalt.

34. Ul numsan, išto am jejsem olmel tatem ma tarmelne; am jejsem ati olmel tatem os širi.

35. Vajlen am jejsem pali urtuchv elemcholesme tak jegatel, i ame tak čukvatel, i mänme tak akvtatel.

36. Chajeret elemcholesne tak kvalen charan.

37. Erptap tak jegame amne čukvame amnanel jängiš, at choji amnane; i erptap püvä amne atä amnanel jängiš, at choji amnane.

38. I chon at vigtä tak pernetame i at meni am jejtempalemt, ton at choji amnane.

39. Tak liletame urp char choltilitä tavame, os am mosem lilä choltlap char chontitä tavame.

40. Nanen tulilap char anem tulilitä, os anem tulilap char anem ketem charme tulilitä.

41. Nájtme tulilap char nájt namel chontitä justel nájtnel; šar charme tulilap char šar namel chontitä justel šarnel.

42. I chon ajtitä tä višetnel aku ane ačerem vitel chańčattep namel, šariš latam nanane, at chulti tak justeletanel.

XI. Pank.

1. I chun Isus multesan lanchet tak kitkujplov chańčtachtepán tari, menes toul tocho chańčtachv i latuchv tan ušetne.

2. Os Joan turmat kačelam Kristos varne ašet, ketes kit char tak chańčtachtepnel,

3. I laves tavane: nag eren ton, chotchar jejchv nūrsen, amne mot char manane uruchv karech?

4. Isus laves tanane pari: menan, latan Joan tari, nar choline i vaine.

5. Šamtalaet šušpi jejmata, lajlalet jomitat, noltenet lištkatat paľtalet cholat, cholem charet jältentat i jorlitne lani latat.

6. I jomas, chon at telili am mosem.

7. Tan sare menemanel jejpalt pümtes Isus latuchv Joan mos mirne: Nar šunšuchv jalsan nan char mane? mantem vote noultam niret?

8. Ós nar šunšuchv nan jalsan? mantem tinen ulemtel maškatem cholesme? tinen mašne ošp charet olat naer kvalt.

9. Os nar nan šunšuchy jalsan? nájtme? Tocho latam am nanane, i nájtnel pel jäni.

10. Ton mos tit kalen ton, chotcharme choren laveltitá: ań am ketam amk latepem nag eltenpalent, chotchar lałpitá lóch nagnane jochtnen elpalt.

11. Šariš latam nanane, net ponštam charetnel jäni atim oles Joan perne punepnel, os tavanel višnuv aul naerlacht jäni.

12. Joan perne punep choteletnel ań moš aul naerlach val viki, i šimeniš kišpet chontilalganel tonme.

13. Ton mos šocho nájtet i zakon Joan elpalt latset.

14. I chua nan nūrine chańčuchv, tav Ilija, karechlap jochtuchv.

15. Pał ošp char chontlachv tak chontle.

16. Os chonne eseplilem am tä tochemme? tav jormant viš charet, chotcharet posert unlenanel uil vovat tank jurtanel,

17. I latat: man poricharesov nan mosan, i nan at jechvsan; man ergesov nan mosan luš erit, i nan at lušsan.

18. Joan jejmets jejpalt at tes, at ajes, i latat: tav keurat asraj.

19. Jejs elemcholes püv, teg i aji i latat : tit elemcholes, chotchar erpti techv ajuchv jurt ochče atpetne i krech varpetne. Os amel püvet miset tavane šar ašme.

20. Tončuvt pümtes tav lu'lemtachv ušetme, chotcharte keurt kümениš choltem oles tav erkä, ton mos išto tak at jochtset toremne.

21. Tuš nagnane, Chorazin ! tuš nagnane Vifsaida ! chun Tirt i Sidont choltem olchanel nanane choltilalem erket, tont chočatňuv tan lańčiketel maškatem i chuľmel pujktam jochtnat toremne.

22. Ose pel latam tanane, Tirne i Sidonne kigneňuv jejmti sut varne chotelt ati pel nanane.

23. I nag, Kapernaum, kaltkatem aul moš, patgen jol naerlachne, ton mos chun Sodomne choltem olchanel nag keurent choltilem erket, tav olni ań tä chotel moš.

24. Ose pel latam nanane, Sodom čarne kigneňuv jejmti sut varne chotel čuvt, ati pel nagnane.

25. Ton ront latentam lach Isus laves: sujtlitilem nagnane, taf, pojrechš aulne i šemel mane, išto nag tujteslen titme amelen i numten sajten charetel i choltislen tonme apüvetne.

26. Šariš, taf ! nag jomas erptanen tocho oles.

27. Šocho mim oli jegnel amnane, i atichonne chašvu püv jegnel targe, i atichonne chašvu jegä püvnel targe, i chonne püv pali latuchv numelmatită.

28. Jejan am paltem šocho mučtachtepet i tarvitne patem charet, i am sajmelianem nanen.

29. Vajelan amnanel igo nanknane, i chańčtachtan amnanel ; am sovt i kamelť šimp olem, i chontilan nank lilan tavetme.

30. I tont am igo jomas i tarvitem kigne.

XII. Pank.

1. Kalen ton ront jomites Isus rovtem tepkanet lachve subote chotelt; tončuvt tav chańčtachtepan techv jejmtset, i pümtset lani-tachv tep-panketme i techv.

2. Farisejt tonme chontem lavset tavane : šunšen, nag chańčtachtepan varat, nar varuchv at taji subote olep chotelt.

3. Tav pari laves tanane: aň moš nan at loventaleslan, nar vares David, chun techv jejmtes tak i tavatel olep charet?

4. Akú mat chalt tav tus torem kvalne i tes juren ſáňet, chotcharat at tajset techv ati tavane ati tav jortelat olep charetne, ſochen aku popetne tajnat?

5. Amne at loventeslan zakont, išto popet torem kvalt subote chotelt at urganel subotame, ton mos vojp vinovat at ončat?

6. Os latam nanane, išto tit ton, chotchar torem kvalnel jáni.

7. Os chun nan chašchelan, nar onči keurt lach: akilimne ūnuram ati pel journe, tont at pümtnine luptachtuchv ochtal charet tari.

8. I tont elemcholes püv pank i subotane.

9. I toul ele menem *tus sinagogue*.

10. Tat oles tošem katp choles, kitepesanel Isusme: kaš chon taji pušmelaptuchv subotat? Ištobi tavame mater keurt vinovatne pattuchv.

11. Tav laves tanane: chon nananel, ončem aku ošä, i chun ton oš subote chotelt pati vojchane, chumle at vigtä noncho?

12. Os ošnel elemcholes nečuvne jomas? I ton mos subotat pel jomas varuchv taji.

13. Tončuvt lati ton cholesne: naritalen tak katen, i tav na-ritestä, i jálties katä mot pal kat chojtel.

14. Farisejt kvane kvalem varset tav laťta oj, matsir amelet choltilachv tavame; os Isus kačelam menes toul tocho.

15. I ūnoultachtes tav jejtäpalt šav atem, i tav tanme jált-peptesan.

16. I jole erkeles taname pali latuchv.

17. Tak jejmte Isai ūnajt latelp, chotchar lati:

18. Tit am püvem, chotcharme am perieslem; erptachv pümttem charem, chotchar keurt am ūsimenel ſochen jomas erch. Putnilem amk lilem tav tarneletane, i taremitä atemetne sutme.

19. Pari at latemti, at čišgemi, i ati chonne at cholve tav lanchä lonch lachve togem mat.

20. Nurem su-jejvme at ūsajmtä, i pelemtam ponlame at charetilä tav ūsar ašä nonchał patnat elpalt.

21. I nametane ūsunſuchv pümtat čar atemet.

22. Tončuvt tatves tav paltä asraj ošp char, ūamtal i tus-

nilemtal char, i pušmelaptestă tavame, tocho išto ton šamtal i tus-nilemtal char püntes i latuchv i šunšilachv.

23. I pakses mir jäntetatel i lates: tit eren atim Christos David püv?

24. Os Farisejt titme kačelam lavset: tav asrajtme kvane ketsan asrajt oter Veelzevul jolel.

25. Os Isus tan numtan chančem laves tanane: šochen naerlach tak nütä pali urtchatep tatlane jejmti, i šochen uš amne kval tak nütä urtchatep pušne at unli.

26. Chun asraj asrajtme jachstitä, tončuvt tav urtchates tak jortelat; ton jejpalt os chumle tunči tav naerlach?

27. I chun am Veelzevul val asrajtme ketganem, os nan püvan chon val ketat? Ton chočetag tan jejmtat nanane suti.

28. Os chun am torem lilel ketganem asrajtme, tont aku ton pel kišmovesan nan torem naerlachne.

29. Mantem chumle chon tuv vagen chum kvalne i pümti ni-rišlachv tav jomaslach, alpel at persestäke ton vagen charme? tončuvt šochen tulmentită tav kvalä.

30. Chon am jortelem atim, ton char am īałtem; i chon am jortelem at achi, ton char choltili.

31. Ton chočetag latam nanane, šochen krech i īuł taretach-tat cholesetne, os īuł jälpen lil tari at taretachti cholesetne.

32. I chun aku mater luptachti elemcholes püv tari, taretachti tavane, os chon luptachti jälpen lil tari, at taretachti tavane ati pasen mat ati jol mat.

33. Mantem nān numtanne pati, išto jejv jomaske, tont i ur-lechatä jomas; mantem os tav īuł, tončuvt i tav urlechatä īuł; ton mos jejv chašcti urlechnel.

34. Pupichur tochem! chumle tajne latuchv jomasme ojpenet olne? šim keurt num sane charme tus lati.

35. Jomas choles jomas īachnel neltită jomasme, os īuł choles īuł īachnel neltită īułme.

36. Am latam nanane, išto šochen narmechtal īach mos choles latne kitilove sut chotel čuvt.

37. Tont tak īanchatel šarmelachti i tak īanchatel sutne pati.

38. Tončuvt aku materet nepek chašpetnel i Farisejtnel

Iachelne tum lavset: chańčtap, man ūurov nagnanel uchv mat-sir pos?

39. Os tav pari laves tanane; chajer puch kinši amnanel pos, i pos tavane at mikti Jona ñajt numpal posnel.

40. Ton mos chumle Jona chul kachrä keurt oles churum chotel i churum jej, aku tocho i elemcholes püv šemel mat oli churum chotel i churum jej.

41. Ninevianet tunčpat sutne titä puch jot i jolchag pattian tavame; ton mos tan Jonanel Iach cholem jejpalt jochtset toremne, os tit Jonanel jäni.

42. Chotel pal naer vant tunčpi sut elpalt tä puch jot, ton mos išto tav jejs el manel chontlachv Solomon amelet, os tit Solomonnel jäni.

43. Chun asraj elemcholesnel kvane kvali, tončuvt jali vittal mat olne ma kinšem, i at chonti.

44. Tončuvt lati: menam amk kvalemne. I juv jochtem chon-titā tavame tatlane, lištem i lałptam.

45. Ton jejpalt meni i vig tak jortelat sat mot asraj taknanel kückčitme, i juv tum olmiat tov; i jejmti ton cholesne alpelnel jol aš luł. Aku tocho jejmti i tä chajer puchne.

46. Tav aku tocho latentanat mant mirne, tav čukvä i kačan tušset kvan ñurem tav jortelat latuchv.

47. I aku mater laves tavane: tit, nag čukven i kačan tunčat paulkant, i ñurat latuchv nag jortelen.

48. Os tav tä latep charne pari laves: chon am čukvem i chon am kačanem?

49. I katel choltpam tak chańčtachtepan laves: tit am čukvem i am kačanem. Ton mos chon pümti varuchv ault olp am jégem erch, ton am kačem i ičem i čukvem.

XIII. Pank.

1. Kvalnel kvane kvalem ton chotelt Isus untes sariš vatane.

2. I achtkates tav paltä šav atem, tocho išto tav kerepne kva-leм untes tov; os mir šocho tunčes sariš vatat.

3. I chańčtesan tanme šav sirel latem: Tit, kvales rovtep char-rovtuchv.

4. I tav rovtemat čuvt ſo šam pates ſonch vatane, i toulen ujt jochtem tavame nachvsanel.

5. To pates kaven mane, chott ſemel ma oles morče; i jerte kvales, ton mos iſto ma oſtiuv oles.

6. Os ſach iſem ſúvne čarſoves, i tarne at telemat mos toſes.

7. To pates ini ſavne, i jänimeset inget, i ſetesanel tavame.

8. To char pates jomas ma tarmelne i teles oslem to char ſat, to chotpen os to kus latne.

9. Pał oſp char chouvlachv, tak chontle.

10. I vatge jomem chańčtachtepēt lavſet tavane: nar mos pričel tanane latan?

11. Tav pari laves tanane: ton mos iſto nanane majves chańčuchv naerlach tujtem aſet, os tanane at majves.

12. Chon onči, ton charne mikti, i ſavmelachti; os chon at onči, ton charnel ele niremtachti i ton, nar onči.

13. Ton mos am tanane kalen at latam, iſto tan um at vaganel i cholem at cholganel i at numsanel.

14. I ſarmelachti tan tarmelanelt Isai latelp, chotchar lati: pałel cholilan i at chaſlilan, i ſamel ſunſine i at vajlan.

15. Ton mos iſto nogrimes tä elemcholeset ſim, i pałel vane chontlat i tank ſamanel patsanel, ištobi ul ujanel ſameli ul cholanel pałel, ſimel pel at numelmatat, i ul pel jonchtachtet, ištobi am tanme jälteptesanem.

16. Os nan ſamenan jomaset, nar ſunſat, i nan pałenan, nar chontlat.

17. Šariš latam nanane, ſav nájt i jälpen ſurset ſunſuchv, nar nan vajne i at usanel, i chontlachv, nar chontline, i at cholsanel.

18. Os nan chontlelan pričame rovtep char mos.

19. Šochen naerlach lach chontlap i at numsap char pochane jev asraj i tulmentitā rovtem tajm tav ſimetat; tit ton, chotchar keurne rovtves ſonch vatat.

20. Os kaven mat rovtem tajm chaſhti lach chontlapme, i akutat agtem vipme tavame čagtem;

21. Os ton at telves tarne, ton mos nōgre at onči, os chun jejmti luš i variš lach mos, jerte telili.

22. Os rovtem char ingetne chaſhti chontlap lachme, chot-

char keurt tuš olne lachnel i erp pojlachne charititā lachme, i tav
jejmti urlechtal.

23. Os rovtem char jomas mäkant chašhti chontlap lachme
i numsap, chotchar i jejmti urlech jot, tocho išto ton char tati oslem
šat latne, to chotpen i to kus.

24. Mot pričče mis tanane latem: aul naerlach jorti rovtep
cholesne jomas tajm tak kanetat.

25. Os elemcholeset kujne mant jochtes tavame nurmeltam
char, i rovtes takenaket putit chalne i menes.

26. Chun tep kvales i ojtes, tončuvt nglepeset takenaket.

27. Os chušet juv jochtem latset kožajnn: ančuch! jomas
eren tajm rovtsen nag nank kanent? chotel jeiset takenaket?

28. Tav laves tanane: nurmeltachtep char vares titme. Os
chušet pari lavset tavane: nūran eren, man tov menem lišsenov?

29. Os tav laves: toma, ištobi takenaket nirem ul nirktet tan
jortelan i putit.

30. Chuťteptan akvat jänimachv urelananel moš, i tončuvt
am latam urelap charetne: achtan elolt takenaket i nelan tanme
puchčag teltnanel kašel; os putit čaptan am tep-kvalemne.

31. Mot amel mis tanane latem: aul naerlach jorti gorčienoj
tajmne, chotcharme elemcholes vim rovtestä tak kanetat,

32. Chotchar kaš viš šochen tajmnel, os chun teli, tončuvt
jejmti šochen telne charnel jängag, i jejmti jejvi, tocho išto toulen
ujt tiglelat i tujtchatilat ton jejv talet chalt.

33. Mot pričče laves tanane: aul naerlach jorti kuššane, cbot-
charme ne vim punestä churum mortes tolchen keurne, i chultep-
testä šocho pajeltanat moš.

34. Šochen charme lates Isus priččel, i priččetal atinar at
lates tanane.

35. Tocho jejmtes nájt latelp, chotchar lati: punšilem priččet
keurt am tusem, sujteltilem tujtem charme čar joltem jejpalnel.

36. Tončuvt Isus atemetme taretam tus kvalne, i tav pochanne
jomlitam tav chańčtachtepán lavset: punšalen manane amelme, nar
tepkant takenaket.

37. Tav pari laves tanane: jomas tajm rovtep char elem-
choles püv.

38. Vajlen tepkan čar, os jomas tajm naerlach püvet, os ta-
kenaket asrajt püvet;

39. Os nurmeltachtem tonet rovtem kalen asraj, os urelane pos ochersom jochtne, os urelap charet angelet.

40. Chumle achtkatat takenaket i tautel telktatat, ton chojtel jejmti i ochersom jochtne čuvt.

41. Keti elemcholes püv tak angelan i achtganel tav naerlachnel šocco ūl numten i chajer varem charetme.

42. I rastganel tanme tauten kürne; tat jejmti ūš i panket jachštane.

43. Tončuvt šar charet chotlat jormant chotel tan jeganel naerlacht. Pał ošp char chontlachv, tak chontle.

44. Os aul naerlach jorti čaptam tottemne tepkant, chotcharme elemcholes chontem tujtestä; i tonme čagtem menes, i šocco nar ončes, pertestä i jovtestä ton kanme.

45. Os aul naerlach jorti tin chumne, nūrp charne tinen sakne,

46. Chotcharaku tinen sak chontem menes i pertestä šocco nar ončes, i jovtestä ton charme.

47. Os jorti aul naerlach jolemne, sarišne rastem charne i ašertam charne šochen sir chulme,

48. Chotcharme, chun tantes, mane tatsanel, i jomas chulet achtsanel teremetne, os ūlet rastsanel kvane.

49. Tocho jejmti i ochersom jochtne čuvt; kvalget angelet, i pali urtganel jomaset ūletnel,

50. I rastganel tanme tauten kürne; tat jejmti ūš i pank jachštane.

51. Jolt kitepesan tanme Isus: chašleslan eren titme? Latat tavane: chašleslov, pojrechš.

52. Os tav laves tanane: tā aš chočetag šochen nepeken chaňčtam chorennetnel aul naerlachme jorti kožajnne, chotchar nelti tak ochče-moletanel jälpel charme i is charme.

53. I chun multesan pričet Isus, menes toul tocho.

54. I tak telem matetane jochtem chaňčtesan tanme tan mirkvalenant, tocho išto tan pakseset i latset: chotel tav vis timil amel i va?

55. Tav eren jejv-mašterlap püv? i tav čuktä Mariag eren lavekti, i tav kačan Jakov i Josi i Simon i Juda?

56. I tav ičan šocho man chalovat eren? os chotel tav vistä titme?

•57. I šochtelachtset nütä tav mosä. Os Isus laves tanane: atichott tičuv morčane nájt at jorlove, chumle tak telem matat i tak kvalat.

58. I at vares tat šav amel tan at-agtnanel mos.

XIV. Pank.

1. Ton lat cholestä Irod nilevlastnik lachel Isus mos.

2. I laves tak chušetne: tit Joan perne punep; tav lilies cholem charetnel, i ton mos amelet varktat tavanel.

3. Aku mat chalt Irod Joanme vim persaptestä i utestä turmane jegepüv vant Irodiada mos,

4. Ton mos išto Joan lates tavane: nag at tajan ončuchv tavame.

5. I aluchv tavame nurem matanel pilmes mirnel, ton mos išto tavame eseplesanel nájti.

6. Os Irod namen chotel čuvt jekves Irodiada a choloch el-palt, i ermiles Irodne.

7. Tont tav nultem laves michv tavane, kaš nar kišme.

8. Os tav čuktane chańčetamatä chojtel laves: majalen am-nane aú pat anane punem perne punep Joan pankme.

9. Naer tušne pates; os nul ašä mos i ajp jortet olne uil laves michv tavane.

10. I ketes turmane šagrepachv Joan pankme.

11. I tatsanel tav pankä pat ane tarmelt, i naremtesanel ane, os tav tatestä čuktane.

12. Os tav chańčtachtepan jejm visanel nouletame i ramsanel tavame; i meneset, latset Isusne.

13. I tonme cholem jejpalts Isus ele menes toul tocho kerep tarmelt cholesta mane nachkat. Mir tonme kačelam jomeseset tav jejtäpalt ušetnel lajlel.

14. I kvane kvalem Isus chontes šav atem, akilimlesan tanme i jälteptesan tan agmeltap charetme.

15. Et pala tav chańčtach tepan lakveset tav pochane, lavset: ma tit tatel i tov etlaltes; taretalen mirme, ištobi tan meneset pojletne i jovtset tanknane tene char.

16. Isus laves tanane: nar kinšuchv tan menget? majan nan tanane tene char.

17. Os tan latat tavane: man nachke tit ončov at náń i kit chul.

18. Ton laves: tonetme tatan tig am pochemne.

19. I laves mirne untuchv pum tarmelne, i vis at náń i kit chulme, i šunšpes aulne, satchtam i šajmtam, misan náńetme chańčtach tepetne, os chańčtach tepet mirne.

20. I teset šocho i tanteset: i achtset toul aritam šulit kit kujplov tupel tagle.

21. Os tem choles oles at šoter vati, netnel i viš charet nel targe.

22. Iaku ton lat erkelesan Isus tak chańčtach tepan tuchv kerepne i menuchv tav eltápalt tat palne, tav mirme taretanat mant.

23. Mir taretam jejpalt kvales achne chošguchv nachkat; i eti tav chultes tat nachkat.

24. Ton mant voš jochtes kerep sariš jatne, i činčimtoves chumpetne, ton mos išto lačh vot oles.

25. Jej jat čuvť Isus vinčt jomeses tav paltanel sariš mant.

26. Chańčtach tepet tavame chontem sariš mant jomnat, pilileset i latat: tit pictove; I pilmam čišgelteset.

27. Os Isus ton lat suj vares tanane i laves: nogramtachtan, tit am, ul pilan.

28. Os Petr lavés tavane pari: pojrechš, chun tit nag, laven amnane jomuchv vit tarmelt nag pochenne.

29. Tav laves: jejen. I Petr kerepnel vojlem jomes vit oňel, ištobi jochtuchv Isus pochane.

30. Votme nogram kačelam pilmes, čarkepaleltes i čišgeltes: pojrechš, jälteptalen anem!

31. Isus ton lat naremtestä katetame, puvestä tavame, i lati tavane: agttal, nar mos pililesen?

32. I chun tusi tin kerepne, tončuvť vot lašketes.

33. Os kerept olem charet vatge jomlitam chošgemeset tavane i lavset: šariš nag torem püv olen.

34. I unšem jochtset Gennisareckoj mane.

35. I kačelam tavame tat olep charet ketset sujtuchv kitpal charetme, i tatsanel tav pochane agmeltap charet šocho,

36. I jolentesanel tavame, ištobi šochen laves sartitachtuchv tak mašnane ; i tonet, chotcharet sartitachteset, jältset.

XV. *Pank.*

1. Tončuvt Jerusalim nepek chašp charet i Farisejt Isus el-palne jomlitam latať:

2. Nar mos nag chańčtachtepan pełtat peš tasteret? Vajlen ūau tenanel čuvt tank katanel at lovtat.

3. Os tav pari laves tanane: os nan nar mos pełtilan torem lavem ašme nank tasteran kašel?

4. Vajlen torem elnen pímentam laves: jorlalen jegen i čukven, ton mos išto jachstap jegme amne čukvme ačelel choli.

5. Os nan latine, mantem chon lavi jegne amne čukvne: tonme, narel nag amnanel justkatgen, am majantilem saj toremne,

6. Ton charne taji at jorlachv tak jegme amne čukvme. Ton chojtel nan rasteslan torem lavem ašme nank tasteran kašel.

7. Vitmelapet šariš ūajtechles nan mosan Isai latem:

8. Lachkvatat am pochemne tä elemcholeset tank tusaneltel, i jormanel anem nilmel, os tan ūimanel amnanel chočat oli.

9. Os chajerag eseplianel anem cholochme jocht ašne chańčtananel čuvt.

10. I mir vovelam laves tanane: chontlan i numeslan.

11. Ati pel ton, nar tuv tusne, ūulementä cholesme, os nar tusnel kvane kvali, ton ūulementä cholesme.

12. Tončuvt tav pochane jejm chańčtachtepet lavset tavane: chańčilen eren, išto Farisejt tä ūach cholem telileset?

13. Os tav pari laves: šochen jänimap, chotcharme ati pel am aul jegem rovtestä, ose cholili.

14. Chul̄teptan tanme; tan tank šamtal os šamtal charetme tatalianel, os chun šamtal vantemlitä šamtalme, tončuvt aku jot pata vonchane.

14. Os Petr chontlam laves tavane: pali latalen manan tä priččame.

16. Isus laves! nan pel os iūat chańčilan?

17. Os pel iňat chańčilan, išto šochen tusne tune char meni kachhrane i rastkati toul kvane?

18. Os tusnel kvane kvalne char šimnel kvali, i ton luľemtitä cholesme.

19. Vajlen šimnel kvalat luľ numtet, alne ašet, ne jot chajerlane ašet, chajerel tonuchlane ašet i luľemtane ašet.

20. Titne luľemtove choles; os tene aš lovttal katel at luľemtitä cholesme.

21. I toul tocho kvane kvalem Isus menes Tirskoj i Sidonskoj paletne.

22. Tat Chananejskoj ne kvane kvalem ton matnel ojge tavane latem: akilimlalen anem, pojrechš, David püv! am am asrajne šak mučtove.

23. Os tav at lates aku lach tavane. I jomlitam tav pochane chańčtachtepan joleset tavame latem: taretalen tavame, ton mos išto ojgi man jejtäpalovt.

24. Os tav pari laves: am ketvesem nachke cholem ošet palt Izrail kvalnel.

26. Os tav jomlitam chošges tavane latem: pojrechš! nötalen anem.

26. Os tav laves pari: ati jomas nirimtachv apüvetnel náhme i rastuchv ampetne.

27. Os tav laves: tocho, pojrechš! ampet pel tet pasennel patem jovet tank kvalen charetnel.

28. Tončuvt Isus laves tavane pari: Jomas ne, jäni nag agtne ašen; jejmte nagnane nurnen chojtel. I jältes tav atä aku ton čast.

29. Toul menem Isus jochtes Galilejskoj sariš vatane; i achne kvalen tav untkates.

30. I lachveset tav pochane šav atemet, chotcharét ončat tank jortelanel lajlpaltet, šamtalét, tus-nilemtal i šochen sir agmen mošen charetme, i punsanel tanme Isus lajli pochne, i tav pušmelesan tanme,

31. Tocho išto mir pakses chontem tus-nilemtal charetme latepag, mošen charetme puši, lajlpaltetme jomitapi i šamtalétme šunšilapi; i sujteltesanel Izrail toremme.

32. Os Isus vovelam tak chańčtachtepan laves: tä mir amnane akilmi oli, išto churum chotelag olanel jejmtes am pochemet,

i at ončat nar techv; os total taretachv am at núrganem, ištobi
loncht paštal ul jejm̄et.

33. Tav chańčtachtepan latat tavane: chotel vichv char mat
tičuv náń, ištobi tituchv tā šav charetme?

34. I lati tanane Isus: nečuv náń nan paltan? Tan lavset: sat
i ale nečuv chul.

35. I laves mirne untuchv ma tarmelne.

36. I vim sat náń i chuletme, satchtam šajmtesan i misan tak
chańčtachtepanne, os chańčtachtepēt mirne.

37. I teset šocho i tanteset; i ton jejpalt sat pajplomtel acht-
veset tagle moš.

38. Os tem choles oles nile šoter, netnel i viš charetnel targe.

39. I mir taretam Isus tus kerepne, i jochtes Magdałskoj matne.

XVI. Pank.

1. I vatge jomem Farizejt i Saddukejt retetalem chošgeset
tavane, aulnel šunštachv tanane pos.

2. Os tav pari laves tanane: eti lavine, jejmti jomas chotel,
ton mos išto aul kelpi olí;

3. I cholge pala: tā chotel ūl torem, ton mos išto aul šeme-
lag oli. Vitmelapet! nan mašteret chańčuchv aulme, os poset ma-
retnel chańčuchv va at ončine.

4. Chajer i tajtal puch pos kinši, i pos at mikti tavane Jona
ńajt posnel targe. I chul̄teptam tanme jomes toul tocho.

5. I tav chańčtachtepan mot palne vnšemanel čuvt náń
vichv jorevleset.

6. Isus laves tanane: šunšan, urchatan Farisejskoj i Saddu-
kejskoj kuššanel.

7. Os tan numseset keuranelt latem: tit chašhti ton, išto
man náń at visov.

8. Tonme kačelam Isus laves tanane: nar num sine keure-
nant, agttaler, išto náń at visan?

9. Os pel iňat eren chańčilan i at numsilan at náńme i at šo-
ter cholesme, i nečuv tupel nán achtsan?

1. šunštachv tavane pos.

10. Ati pel sat náúme, nile šoter cholesme, i nečuv pajp nan achtsan ?

11. Chumle numtne at viglan, išto am ati pel náán mos lavsem nanane, ištobi urchatuchv Farisejskoj i Saddukejskoj kuššanel ?

12. Tončuvt numlechtesanel, nar tav lates tanane, ištobi urchatuchv ati pel náán kuššanel, os Farisejskoj i Saddukejskoj chańčtane ašnel.

13. Os Isus jochtem Kesarija Filip matne, kitilesan tak chańčtachtepan latem : chonag eseplianel elemcholeset anem, elemcholes püvme ?

14. Tan lavset : aku materet Joan perne punepi, mot charet Ilia, os to charet Jeremii amne aku materag nájtetnel.

15. Isus lati tanane : os nan chonag anem eseplilan ?

16. Simon Petr pari latem laves : nag Christos lilen torem püv.

17. Tončuvt Isus laves tavane pari : šoten nag, Simon Joan püv ! ton mos išto ati noul ati kelp tonme cholteset nagnane, os ault olp am jegem.

18. Latam i am nagnane, nag Petr, i tä kav tarmel̄t am untilem amk torem kvalem, i jol naer av jolchag at pattitā tonme.

19. I nagnane miganem aul naerlach ochšeset, i nar negan šemel mat, ton mavnetatel jejmti ton charne i ault, os nar ojtilan šemel mat, ton ojtahti i ault.

20. Tončuvt Isus jole erkelesan tak chańčtachtepan, ištobi atichonne ul latet, išto tav Isus Christos.

21. Tigil elāl pümtes Isus choltuchv tak chańčtachtepetne, išto tavane karech menuchv Jerusalimne i šav pakuchv panketnel i arkepetnel i nepeken charetnel, i jejmtuchv alemag i churmit chotelt jältuchv.

22. I eleňuv vovelam tavame Petr pümtes lałch latuchv tavane latem : torem uri, tä aš nagnane at jejmte, pojrechš !

23. Os tav pari jonchem laves Petrne : menen amnanel, asraj, nag anem kujtilen per ašne, ton mos išto nag numsan ati ton, nar torem char, os nar elemcholes char.

24. Tončuvt Isus laves tak chańčtachtepetne : chun chon níuri

---

10. cholesne. 23. mar torem char. 24. talán így kellene : vajale tak pernetä i jome am jortelem.

menuchv am jortelem, taktag pel ul lavekte, vajalen nač pernen i jomen am jortelem.

25. Ton mos chon nūri tak liletame jälteptachv, ton char choltilitä tavame, os chon choltilitä liletame am mosem, ton chontitä tavame.

26. Ton mos nesir jol cholesne, chun tav i puš čar tavyti, os liletame choltilitä? amne nesir elemcholes tak liletame pari jovtitä?

27. Chun jevy elemcholes püv tak jegä namel tak angelan jot, tončuvt mig šochen charne tav ašan mos.

28. Šariš latam nanane, aku materet tit tušpetnel at vaganel ačelme elemcholes püvme unanel elpalt mennat tak naerlach keurt.

XVII. Pank.

1. I chot chotel menem jejpalt vis Isus Petrme i Jakovme i Joanme tav kačetame i tatsan tunčen achne tanme.

2. I pełtachtes tan eltäpalanelt, i chotles tav vešä jormant chotel, i tav mašnanel jejmstet sajrenag jormant pas.

3. I tat choltchatsi tanane Mojsej i Ilija tav jortelat unlepag.

4. Ton lat Petr laves Isusne: pojrechš, jomas manane tit; chun nūran, varov churum seú, aku nagnane i aku Mojsejne i aku Ilijane.

5. Chun tav lates titme, ratgen pasen tul nigles tan numtäplant, i tat suj tulnel latep: tit am erptane püvem, chotchar keurt am šochen jomas erkem, tavame chontlan.

6. Toume kačelam chańčtachtepét chomi patset i šakňuv pilmeset.

7. Os Isus vatge jomem chojltachtes tanme i laves: kvalan i ul pilan.

8. Os šamanel pali punšem tan atichonme at chotsanel Isus-nel targe.

9. I achnel jolał vojlenanel uil, erkelesan tanme Isus latem: atichonne ul latan, nar nan usan elemcholes püv ačelnel nonchal' jälnat elpalt.

10. I kitepesanel tavame' tav chańčtachtepán latem: nar mos nepek chašp charet latat, išto Ilijane alpel jejchy karech?

11. Isus laves tanane pari: kert, Ilijane alpel jejchv karech i šocho īalptachv.

12. Os am nanane latam, išto Ilija jochtes, i at chašsanel tavame, os varset tav jortelat, chumle ñurset; tocho i elemcholes püv mučtachti tananel.

13. Tončuvt chańčtachtepēt numسانل, išto tav lates tanane Joan perne punepme.

14. I chun tan jochtset mir pochane, tončuvt vatge jomlitam tav pochane aku choles, i šanši patem tav eltäpalne.

15. Laves, pojrechš, akilimlalen am püvem, tav jälpel jonchep pank ošchiți asrajl i tarviteniš mučtachti, tot rastelachti tautne i vatchal vitne.

16. Am tatileslem tavame nag chańčtachtepēn pochne, os tan vaganel at jochtes tavame jälteptachv.

17. Isus pari latem laves: chajer puch! chun moš nan jortelan olem? chun moš permam nananel? tatełan amnane tig tavame.

18. I erkelestā tavame Isus, i asraj kvales tavanel, i viš chum jältes aku ton lat.

19. Tončuvt chańčtachtepēt vatge jomem Isus elpalne nachkemat lavset: nar mos man vaov at jochtes ketuchy kvane asrajme?

20. Isus laves tanane: nank at-agtnan mos. Šariš latam nanane, chun nan pümtine ončuchy agtne ašme gorčičnoj tajm jäntne, i lavine tä achne: lachven tigil mot mane, tončuvt tav meni; i atanar at jejm̄ti nanane va-jochttal.

21. Os tä tochem ketechti šochen pišel i chošgene ašel.

22. Tan Galilejt olnanel mant laves tanane Isus: elemcholes püv pertachti elemcholes katne.

23. I alganel tavame, i churmit chotelt jälti. I tušne patset šak.

24. Os jochtset tan Kapernaumne, tončuvt torem kvalne ochče atpet jomliteset Petr elpalne i lavset: nan chańčtapan at mig eren kit drachmme?

25. Petr lati: mig. I chun tav tus kvalne, tav eltäpalat laves Isus: chumle nag numten, Simon? šemel ma naeret chonnel viget josech amne attech? tank püvetnel amne mot charetnel?

26. Petr lati tavane: mot charetnel. Isus laves tavane: i ton mos püvet pälen.

27. Os ištobi manane at telitachv tanme, menen sarišne, rastalen vonpme, i elol chulme, chotchar nöpesi, vajalen, i tav tusä pali punšem chontan statirme; ton char vim majalen tanane am mosem i nak mosen.

XVIII. Pank.

1. Tončuvt vatge jomem chańčachtepēt Isus elpalne latset : chon jāni aul naerlacht ?

2. I vovelam Isus viš apüvme tuštestä tavame tan chalanelne,

3. I laves : šariš latam nanane, chun at jonchine i at jejmtine viš apüv chojtel, at tuvne aul naerlachne.

4. I ton mos chon viši varkti tä viš apüv chojtel, ton i jäni-nuv aul naerlacht.

5. I chon tulitä aku timil viš apüv am namem mos, ton char anem tulitä.

6. Os chon teplitä aku charme tä viš charetnel amnane šuš-petnel, ton charne jomasňuv olni, chun tagetakat meňnica kavel šip-lutanel, i rastat tavame sariš milne.

7. Tuš čarne teplane ašetnel ! vajlen karech jejmtuchv i teplane ašetne, os tuš ton cholesne, chotcharnel teplane aš jejmti.

8. Os chun nag katen amne nag lajlen kujtitä nagen, šagrepa-len tavame i rastalen naknanel ; jomasňuv nagnane tuchv lilne lajpali amne katpali, ati pel kit kat jot amne kit lajl jot rastnag jejmtuchv charilatal tautne.

9. I chun nag šamen kujtitä nagen, manemtalen tavame i naknanel ele rastalen ; jomasňuv nagnane tuchv lilne šampali, ati pel kit šam jot rastnag jejmtuchv charilatal tautne.

10. Urchatan jachstachv aku materme tä višetnel, ton mos latam nanane, išto tan angelanel ault šochen lat vaganel am ault olep jegem vešme.

11. Ton mos elemcholes püv jejs kinšuchv i jälteptachv cholilam charme.

12. Chumle nan esepant ? chun aku mater ončes šat oš, i ton charetnelaku choliltepes, at chul̄teptsan eren tav ontelšat ontollov acht, i at meni kinšuchv cholilam ošme ?

12. ontollov mind itt, mind a' 13-ban.

13. I chun julechti chontuchv tavame, tont šariš latam nanane, čagti tav mosä ariňuv, ati pel ontolšat ontollov teplachtal charet mos.

14. Timil erch ati ault olep nan jegnel, ištobi choliles i aku titä višetnel.

15. Mantem krech vari nag lałten nag kačen, menen i latkatten ſutä por choleſtal; chun chontemli nagnane, tončuvt nag chonteslen nak kačen.

16. Os chun at chontemli, vajen jortelen os aku amne kit charme, ištobi kitag amne churum tonuch tusel ſogremtachtes šochen aš.

17. Šariš latam nanane, nar nan negine šemel mat, negem jejmti i ault, i nar taretine šemel mat, ton taretachti i ault.

18. Os chun at chontemli tanane, choltalen torem kvalne; i torem kvalne at chontemleske, tončuvt tav jejmti nag eltenpalent jormant pupine šušp amne mitar.

19. Aku tocho šariš latam nanane, chun nananel kit char šemel mat latkata varuchv materme, ton šocho mikti tanane ault olp am jegemnel.

20. Chun akvane achtkatat am namemne kitag amne churum, ton mat i am tan chalanelt.

21. Tončuvt tav pochane jomem Petr laves: pojrechš, nečuv kes amnane karech taretachv amk kačemne, chun tav krech var am lałtem? taretachv amne at sat kes?

22. Isus lati tavane: at latam nagnane sat kes, os sat satlov kes.

23. Ton mos aul naerlach jorti naerne, chotchar jejmtes tak cholochan jot lovntachtuchv.

24. Os chun pümtes tav lovntachtuchv, tav eltäpalne tatem oles aku mater, chotchar arent ončes tavane šat churi talant.

25. Os tončuvt tav at ončes, narel teletachv; ton naer laves tavame pertuchv i tav vantä i apüvan i šocho, nar tav ončes, i tele-tachv arent.

26. Os ton char pates i chošgem tavane lates: naer, morče uren, i šocho teletilem nagnane.

27. Naer akilimlam ton cholesme taretestä tavame, i arentan šocho rastsan.

28. Kvane kvalem ton char chontes aku charme tak jurtet-nel, chotchar tavane arent ončes šat dinari; i kvanmitam tavame šetilam laves: am arentem majalen.

29. Tav jurtä tav lajletane patem joleses tavame i lates morče urchaten, i šocho teletilem nagnane.

30. Os tav tocho at künem menes i utestä tavame turmane arentat teletanat moš.

31. Tav jurtan tä ašet um šaknúv očeset, i jochtem latset šocho tank naeranelne, nar oles.

32. Tončuyt tav naeratä vovelestä tavame i lati tavane: char-jer chum! am amk arentem nagnane rasteslem šocho, ton mos išto nag joleseslen anem.

33. At eren karech oles i nagnane taretachv nak jurten, chumle i am nagen tareteslem?

34. I ton jejpalt naer očem mistä tavame mučlap charetne šocho teletanat moš, nar onči tavane.

35. Tocho i am aul jegem vari nan jortelan, chun šochen char at tareti šimetatel tak jurtetane luľ ašetme.

XIX. Pank.

1. Chun multesan Isus tä lanchet, tončuyt menes Galilejnel, i jochtes Judejskoj mane Jordan alem palt.

2. Tav jejtäpalt šav atem jomes, i tat jälteptalsan tanme.

3. I jomem tav eltäpalne Farisejt teplalsanel tavame i latset tavane: šochen aš mos eren taji elemcholesne pali kvalktachv tak netatel?

4. Tav laves tanane pari: chumle aň moš nan at lovntalilan, išto elol telem cholesme teltam char chumme i neme joltes tanme?

5. I laves: tit mos chulteptitä elemcholes jegme i čukvme i varkti tak netä nupel, i jejmtat kitag aku noul.

6. Os ton mos tin ati pel kitag, osaku noul. I tont torem akvane nar neges, tonme elemcholes pali ul manitate.

7. Latat tavane: nar mos Mojsej elnen lates michv taretane nepek i kvalktachv tav jortelat?

8. Lati tanane: Mojsej nan šiman oči olne chojtel laves nane kvalktachv nank nenatel; os ovletat tocho at oles.

9. Os am latam nanane, chon pali kvalktki tak netatel, ati chajerat mos, i mot charme vanti vigtä, ton char tak chajerli; i kvalem neme vanti vim char, ton pel chajerli.

10. Tav chańtachtepan lavset tavane: chun timil aš chum netatel, tocho moš vant at vichv.

11. Os tav laves tanane: šochen char vatä at jochti perme-lachv titme, os tonet, chotcharetne majves.

12. Vajlen olat skopcet, chotcharet čukve kachranel jejmtset tocho; i olat skopcet, chotcharet jejmtset skopcag cholesnel; i olat skopcet, chotcharet tankvame tank varsanel skopcag aul naerlach mos. Chon vatä jochti permelachv, ton perme.

13. Tončuvt tatem olset tav eltpalne apüvet, ištobi tav tan tarmelanelne punes kat i chošges; os chańtachtepet jole erkelesa-nel taume.

14. Os Isus laves: apüvetme taretan i ul erkelan tanme at jejchv am pochemne, ton mos išto aul naerlach tanane oli.

15. I tan tarmelanelne kat punem menes toul tocho.

16. Tataku mater vatge jomem laves tavane: šim chańtap, nesir jomas am varem, ištobi chontuchv jälpen chotel?

17. Tav laves tavane: nar mos anem jomasag lavilen? ati chon jomas toremnel targe. Os chun níuran tuchv jä'pen chotelne, uren zakonet.

18. Lati tavane: nesir zakonet? Isus laves: ul alen, ul cha- jerlen, ul tulmenten i chajerel ul tonuchlen,

19. Erpten nak jegen čukven, i erpten vati cholesen chumle nakven.

20. Chum lati tavane: višne montel am tä ašetnel urchatsem; os nar at tauli amnane?

21. Isus laves tavane: chun níuran jejmtuchv chojpi, menen, perten šochen olne charan i majen jorlitne, i chontan jomaslach ault, i jejen, jomen am jejtäpalemt.

22. Tä lach cholem ton chum tuštem ele menes, ton mos išto ončes jäni pojach.

23. Os Isus laves tak chańtachtepetne: šariš nanane latam, šak va tuchv pojne naerlachne.

24. I os nanane latam, kigneňuv puptachv juntepne veřbludne, atipel tuchv pojne torem naerlachne.

25. Tonme kačelam tav chańčtachtepan šak pakseset i latset: os chonne vinět tuchv aul naerlachne?

26. Isus řunšpam tanane laves: elemcholes vatä at jochti, os toremne šocho taji.

27. Tončuvt Petr pari laves tavane: man aň chul̄tepteslov šocho i jomesov nag jejtäalent; nar vinět manane jejmti?

28. Isus laves tanane: Šariš latam nanane, nan am jortelem jejm charet elk toremt, chun unti elemcholes püv tak sujp jälpen pasenat, untine i nan kitkujplov jälpen pasent, suditlachv kitkujplov Izrail tochemme.

29. I šochen char, chon chul̄teptian kvaleťme amne kačan amne ičan amne jegme amne čukvme amne vantetame amne apüvan amne magan am nařem mos, jonchtove šat pišel i inra lilme chontitā.

30. Os jängetnel šav char jejmtat viši i višetnel jängag.

XX. *Pank.*

1. Aul naerlach jorti kožajnne, chotchar alpel kvalem menes metelachv met chum tak vinogradnik keurt varuchv.

2. Os latkatem met charet jot teletachv tanane chotel pankne denariel ketsan tanme tak vinogradniketane.

3. I kvane kvalem churmit čas chant chotsan mot charetme vatelane mat pälen tunčat.

4. I laves tanane: menan i nan vinogradnikemne, i nar karech jejmti, am miglem nanane.

5. Tan meneset. Os tav kvane kvalem chotit i ontollovt čas chantaku ton vares.

6. Jolt kvane kvalem akukujplov čas chant chontes mot charet aštal tušpet, i lati tanane: nar nan tit puš chotel tunčine aštal?

7. Pari latset tavane: man atichonne at metelovesov. Lati tanane: menan i nan am vinogradnik keurne, i nar karechline, vajelan.

8. Os chun etmes, lati kožajn vinogradnikne tak kval urpetane : voven met charetme i majen tanane met jovetam jol charetnel elol charet moš.

9. I jochtem metelam charet akukujplov čas chant viset os char dinari.

10. Os jochtem elol charet numseset, išto tan majvet šavelňuv ; os majveset i tan aku tončuvél.

11. I vim pümtset luptachtuchv kožajn tari,

12. Latem : titä jolt jejm charet varsetaku čas, i nag tuštsan tanme aku esepne man jortelov, chotcharet varsov puš chotel i permesov rig.

13. Os tav pari latem lavesaku charne ton charetnel : šim jurt ! am nagen at obiditlilem. Dinarine eren latkatsen nag am jortelem ?

14. Vajlen nag charen i menen ; os am ūoram titä jol charne michv tončuv, nar i nagnane.

15. Mantem at tajam varuchv amk charemtel, nar ūoram ? amne ton mos nag ūamen ušmen, išto am jomas olem ?

16. Tocho jejmtat jol charet elol chari, i elol charet jol chari, vajlen vovem char šav, os periam char morče.

17. I jomentam Isus Jerusalimne targe vovelam kitkujplov chančtachtepan to charetnel laves tanane :

18. Ań tuvov Jerusalimne, i elemholes püv pertem jejmti arkepetne i nepeken charetne, i sut punat tavame aluchv.

19. I miganel tavame jazičniketne amplachv i vonchuchv i pernane tagetachv, i churmit chotel jälti.

20. Tat vatge jomes tav pochetane čukv Zevedejev püvetnel tak püvan jortel, chošgem i ale nar vovem tavanel.

21. Tav laves tavane : narne nag ūran ? Tav lati tavane : laten, ištobi titä am kit püvem utset nag pochentaku jomaske palne os moten almech palne nag naerlachent.

22. Isus pari tit tari laves : at chańčilan, nar vovine. Vagan jochti amne ati ajelachv ane, chotcharme am ajuchv pümtilem, i punktachv pernel, chotcharel am punktam ? Tin lata tavane : jochti.

23. I lati tanane : am ajne anem ajilan, i perne punne ašel, chotcharel am punktam, pümtine punktachv ; os ištobi untuchv am pochemne jomaske pal i almech pal katne, ati amnanel oli michv titme nanane, os chonne taštem oli am jegemnel.

24. Kačelam titme aritam lov chańčtachtep očeæet kit jege-püvinč tari.

25. Os Isus vatge vovelam tanme laves: nan chańčilan, išto elemcholes oteret urat atemetme, i jäni charet ošganel tanme.

26. Os nan chalant at taji tocho oluchv, os chon nananel nuri jängi oluchv, ton char nanane chušli,

27. I chon nuri nananel panki oluchv, ton jejmti nanane chuš.

28. Aku ton chojtel, chumle elemcholes püv jejs ati ton mos, ištobi tavane služitleset, os ton mos ištobi služitlachv i michv tak liletame šav char jovtne mos.

29. I chun jomeseset tan Jerichonnel, tav jejtäpalt jomes šav atem.

30. Tat kit šamtal ſonch jatt unlem i kačelam, išto Isus jomi ton ma mant, pümtset ojguchv latem: akilimlan minmen, pojrechš, David püv!

31. Os atemetne erkelovesi tin, ištobi ul čišga, os tin toul kümen pümtsi ojguchv latem: akilimlan minmen, pojrechš, David püv !
32. I jole tunčpam Isus vovelesan tinme i laves: narne nin amnanel nūrine ?

33. Lata tavane: pojrechš ! ištobi min šamenamen pušctesi.

33. Os Isus akilmat jejm sartitesa tin šamenan, iaku ton lat šunšpeset tin šamet, i tin jomesesi tav jejäpalt.

XXI. Pank.

1. Chun vatneset Jerusalimne i jochtset Vifsfagiane eleonskoj ach chanetne, tončuvt Isus ketes kit chańčtachtep,

2. Latem tinane: menan paulne, chotchar unli nū eltäpalant, iaku ton kant chontine negem oslicame i tav jortelat püvā, ele pešetam tatelan am pochemne.

3. I chon chun ninane mater laveske, pari latan, išto tä chari karechlova pojrechšne, iaku ton lat tin taretova.

4. Tit šocho oles ton mos, ištobi šarmelachi najt latelp chotchar lati:

---

30. Talán jobb : akilimlen.

5. Latan Sion ane: ań, nag naeren jejv nag pochenne sovtalem aš varp oslică naur tarmelt.

6. Cbańčtachtepä menesi i tocho varsi, chumle laves tina-ne Isus.

7. Tatsanel oslicame püvetatel i punsanel titme tink mašne-nantel i utsanel tavame tin tarmelne.

8. Os šav atem nörtileset tank mašnanel īonch tarmelne, os to jechtleset jejvetnel niret i rastset īonch mant.

9. Os atem elpalt i jejpalt jomem ergem lates: osanna David püvne! blagoslovitlam jomp char pojrechš namel! osanna numen!

10. I chun tus tav Jerusalimne, uš jäntetatel numtel telilam latset: tit chon?

11. Os mir lates: tit Isus, nájt Galilejskoj Nazaretne.

12. Isus torem kvalne tum kvane sirsan šocho pertepet i jov-tepet torem kvalt, i cholitesan vatelap chumet pasenetme i kapter pertepet unlep jejvetme.

13. I lates tanane: chańšem oli: am kvalem chošgene kvali lavekti, os nan tavame vareslan olne magi chorochšetne.

14. I jejset tav pochane torem kval keurt šamtalet i lajlpaltet i pušmelesan tanme.

15. Os arkepet i nepekenet tä amelet šunšem, chotcharet tav vares, i ergep püvetme torem kvalt i latepetme: osanna David püvne, jachsteset,

16. I lavset tavane: eren cholilen, nar tan latat? Os Isus lati tanane: tocho! mantem nan ań moš atichun at lovtalsan chorent: apüvet tusnel i čakupetnel vareslen ešchene ašme?

17. I chul̄teptam tanme ušnel menes kvane Vifaniane i multestä tat aku jejme.

18. Os mot chol pari jomem ušne techv jejmtes.

19. I īonch vati chontem aku smokovnicame vatge jomes tov, i atinar tav tarmelat at chontem luptanel ari lati tavane: inra moš ul telenkun nag pulne. I smokovnicä aku ton kant tošes.

20. Titme chontem chańčtachtepét pakseset i latset: chumle smokovnicä jerte tošes?

21. Os Isus tanane pari laves: šariš latam nanane, chun šariš agtuchv oline i mot numt at vigné, tončuvt ati pel tičuv varine, chumle varves smokovnicä jot, os chun itä achne lavine: lachven i paten sarišne, i ton pel jejmti.

22. I šocho, nar voveline ačintam chošgenan čuvt, mikti nanane.

23. I chun jejs ton torem kvalne i chančtes, tončuvt lachveset tav pochane arkepet i mirnel jäni charet i latset: nesir erkel nag tocho varan? i chon nagnane mis timil va?

24. Isus pari laves: kitepam i am nananel aku ašme; chun tonme amnane latilan, tončuvt i am nanane latam, nesir val am tocho varam.

25. Joan perne punne aš chotel oles? aulnel amne elemcholesnel? Os tan tank chalanelt kenešlam latset: chun lavov: aulnel, tončuvt tav lavi manane: nar mos at agteslan tavame?

26. Os chun latov: elemcholesnel, tončuvt pilov mirnel, ton mos išto šocho eseplianel Joanme nájti.

27. I lavset pari Isusne: at chančov. Laves tanane i tav: am pel nanane at latam, nevojp val am tocho varam.

28. Os nan esepant chumle? aku elemcholes ončes kit püv, i vatge jomem elol char pochane tav laves: čač! menen, varen tä chotelt am vinogradnikemt.

29. Os tav pari laves: at níuram. Os jotel num sachtem menes.

30. I vatge jomem mot char pochane lates aku tonme. Tav lates pari: menam, šim ūaf! i at menes.

31. Kitagnel chotchar vares jegä erch? Latat tavane: elol char. Isus lati tanane: šariš latam nanane, mitaret i bludnicet nan elanpalt tuvet torem naerlachne.

32. Vajlen jejs nan pochanne Joan šar lonchel, i nan at agteslan tavame; os mitaret i bludnicet agtset tavame; os nan tonme uman čuvt, pari at num sachtan, ištobi tavame agtuchv.

33. Chontlan mot priččame. Oles aku mat kvalen chum, chotchar utes vinogradnik, i multestä tonme četel, i chales ton keurt jol torem vit vonchä pod točilo, i utes kval, i mistä tavame vino grad varpetne, os tak ele menes.

34. Os chun vatmes pul achtne lat, ketsan tak chušan vino grad varpet pochanelne vichv tak urlechan.

35. Vinograd varpet tav chušan puvem to charme vochsanel, os to charme alesanel kavel.

36. Os tav ketes mot chušet alpelnel šav; i varset tan jortelanaku ton chojtel.

37. Voš jolt tak püvä ketes tan paltanel latem : esermovet am püvemmel.

38. Os vinograd varpet püvme chontem lavekteset tank nütä : tit püvä ; menov, alilov tavame i vigenov tavane patne charet.

39. I puven tavame tatsanel kvane vinogradniknel i alesanel.

40. I ton mos chun johti ton jevvet utelam chum, nar vari ton vinograd varpet jot ?

41. I latat tavane : tä lu'l varp charetme teren ačelne migan, i utelam vinogradnikme migta mot vinograd varpetne, chotcharer pümtat michv urlechet tavane kalen latat.

42. Isus lati tanane : ań moš chumle nan at lovtalsan chorent : kav, chotcharme rastsanel varp charet, kalen ton jejmtes sam panki ; pojrechšnel tä aš jejmtes, i jängag oli man šamenovt ?

43. Ton mos latam nanane, išto ele vikti nananel torem naerlach i mikti jomas urlech tatem mirne.

44. I ton, chon pati tä kav tarmelne, jovli, os tav, chon tarmelne pati, ton charme pali náchetaptitā.

45. Arkepet i Farisejt tav amelan chontlam numelmatset, išto tan mosanel tav lati.

46. I numseset puvuchv tavame, os pilmeset mirnel, ton mos išto tavame eseblesanel najti.

XXII. Pank.

1. Isus elol latentam ameletel laves tanane :

2. Aul naerlach jorti naerne, chotchar yares nūpen pur tak püvä kašel.

3. I ketes tak chušan vovuchv vovem charet purne ; i tan at nūrset jejchv.

4. Os mot charet ketes latem : latan vovem charetne : tene am varsem, am sagerpüvanem i, nar am jänemtesem, šocho alem olat ; jejan pur ajuchv i techv.

5. Os tan jachstesanel tonme, i meneset, to tak kanetane, os to vatelane matetane.

6. Os to charet tav chušan puven nóritesanel tanme i jole alesanel.

8. Tōn naer tonme kačelam očes; i tak chontan ketem choltilaptsan tan alep charetme i ton ušme tautel teltestä.

8. Tončuvt lati tak chušan tari: pur tene ajne taš, os vovem charet at jejm̄tset chojpi.

9. I ton mos menan ſonch togem matne, i šochen charme, chonme chontitā, vovan purne.

10. I kvane kvalem ton chušet ſonchetne achtsan ſocho, nečuv chontset, lulet i jomaset, i kval akum tantes elemcholesel.

11. Naer ūnſuchv tum unlep charetme chontes tat elemcholesme ati pel purne jejm̄ charet chojtel maškatem.

12. I lati tavane: am jurtem! nar mos tig jejsen pur-mašnetal? Tav suj at vares.

13. Tončuvt laves naer chušetne: tä char kata i lajla akvane negem vajelan tavame, rastelan jejpeš mane; tat jejm̄ti lu i pancket jachštane.

14. Ton mos išto vovem char ſav, os periam morče.

15. Tončuvt meneset Farisejt i latkatset, matsir amelet teplachv tavame ſanchan keurt.

16. I ketset tav pochane tank jurtanel Irodianet jortel, i tan latat: chańčap! chańčilov, išto nag ſar, i ſariš torem ſonchne chańčtan, i atichonme at retan, ton mos išto nag at pilan atine cholesnel.

17. I ton mos laten manane, nag eſepent chumle oli? taji michv kesarne josech amne ati.

18. Os Isus tan chajeranel chańčem laves: nar teplilan anem, licemeret?

19. Šunſtelan anem ochčel, chotčarel josech punine. Tan tachtepesanel tavame denariel.

20. I lati tanane: chon chor i nam tig chontem oli?

21. Latat tanane: kesar charet. Tončuvt lati tanane: tit mos majan kesar charme kesarne i torem charme toremne.

22. Titme cholem pakseset, i tavame chułteptam meneset.

23. Ton chotelt jejset tav paltä Saddukejt, chotčarel latat, išto at jejm̄ti elk torem, i kitepesanel tavame,

24. Latem: chańčap! Mojſej laves: chun chon choli apüv oſtal, tončuvt tav kačetane vichv karech tav vantä i kvaltuchv urlechme tak jäpetane.

25. Man paltov oles sat jegepüv, i jäni char vant vimat jej-pal choles, i apüv at ončem chulteptestä kačetane tak netame.

26. Aku ton chojtel i mot char i churmit char satit charne jochtne.

27. Tan cholemanel jejpalt choles i ne.

28. Vinčt chotcharne sat charnel jejmti tav vanti elk toremt? išto tav šochen char palt vanti oles.

29. Isus tanane pari lates: tepgeline choren i torem lavem ašme chańctal.

30. Ton mos elk toremt ati vant viget, ati chumiat, os olet chumle torem angelet ault.

31. Cholp charet noncho jälname at lovntaleslan, nar oli na-nane latem toremnel, chotchar lati:

32. Am olem Avraam torem i Isaak torem i Jakov torem. Torem ati pel cholem charetne, os torem lilen charetne.

33. I titme kačelam atem pakseset tav chańčtanane.

34. Os Farisejt kačelam, išto tav eseremtesan Saddukejtme achtkatset akvane;

35. I tananel olp aku zakon chańčep kitepes retetalem tavame i latem :

36. Chańčtap! zakont chot pimetpe jäniňuv?

37. Isus laves tavane: erptalen nak pojrechš toremme nak šimentel i nak šochen lilentel i nak šochen numtentel.

38. Tenanki elol i jäniňuv pimetpe.

39. Os mot char tavane chojp: erptalen šochen cholesme, chumle nakven erptilen.

40. Titä kit pimetpe keurt tunči šochen zakon i nájtet.

41. Os chun achtkatset Farisejt, tončuvt kitepesan tanme Isus,

42. Latem: nar nan num sine Christos mos? tav chon püv? Latat tavane: David püv.

43. Lati tavane: nar mos David lavitä nájtechlam tavame tormi, latem :

44. „Laves pojrechš pojrechšemne: unten am jomaske pal-emne, nagnane luľ varpetme lavnem moš nag lajlan jolpalne?“

45. I ton mos chun David lavitä tavame pojrechšag, vinčt nar mos tav püv tavane?

46. I atichon tavane pari lavne lach at chontes; i ton chotel-nel elol šochen char pilmes tavame kitilachv.

XXIII. Pank.

1. Tončuvt Isus jonchtestä ťachme mir tari i tak chaúčtach-tepan tari,

2. I laves : Mojsej unlep jejvne utset nepekenet i Farisejt,

3. Šocho, nar tan lavat nanane uruchv, uran i varan, os tan ašanel chojtel ul varan ; vajlen latat i at varat.

4. Negsat tarvitén i ustal chutet i puntlat choles vojnet tar-melne, os tank tolel pel chojltachv tanme at úurganel.

5. Os tank šochen ašanel varganel tont, ištobi šunštachv tank-vame mot charetne; pali punganel tank šumechanel, i kvaltianel tank mašne char kepletme.

6. Aku ton chojtel erptat mulgel untuchv ajne kvalt i sinagoget keurt,

7. Ištobi tanane chošgeset mir achtkatne mat, i ištobi elem-choleset latset tanane : chańčtap, chańčtap !

8. Os nan ul lavektan chańčtapi, ton mos išto nán paltan aku chańčtap, Christos, os nan šocho jegepuvinčet.

9. I atichonme nanknane jegi ul lavan šemel mat, ton mos išto nan paltan aku jeg, chotchar oli ault.

10. I ul lavektan choltilapi, ton mos išto nan paltan aku chol-tilap, Christos.

11. Nan keurt chon jäni, jejmte nanane chuši.

12. Ton mos išto kašpelap char jolchag pati, os jolchag olp char nonchal' pati.

13. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt, licemeret ! išto pantilan aul naerlachme elemcholesetnel; ton mos išto i nank at tuvne, i tuchv úurp charetme at taretilan.

14. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt, licemeret ! votp kvalet tenan mos, i licemereno chošgine choče ; tit mos patine tarvitén sutne.

15. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt, licemeret ! nar multine sarišme i tošem mame, ištobi jonchtachv kaš pel aku charmé, i chun jonchtilan, tončuvt varilan tavame kuľ naer püvi kit piš ūli nank-nanel.

16. Tuš nanane, ťonch choltilap šamtalet, latepet: chun

chon nulti torem kvalel, ton atinar; os chun chon nulti torem kval suŕnel, ton vinovat.

17. Sajttalet i šamtalet! nar jäni, suŕn amne torem kval jälpenlap suŕnme?

18. Aku ton chojtel: chun chon nulti jur pasenel, ton atinar, os chun chon nulti jurel, chotchar tav tarmelat, ton vinovat.

19. Sajttalet i šamtalet! nar jäni, jur amne jur pasen jälpenlap jurme?

20. I ton mos chon nulti jur pasenel, nulti i šochen charel, nar tav tarmelat.

21. I chon nulti torem kvalel, nulti tavatel i keuretat olp charel.

22. I chon nulti aulel, nulti torem jälpen pasenel i tav tarmelat unlep charel.

23. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt, licemeret! išto migne lovt urtme matanel, anisnel i tminanel i chul̄tepteslan juren ašme zakont, šar sut i akilimlane i agtne ašme; tit karech oles varuchv i mot ašetme at chul̄teptachv.

24. Šamtal lönch choltilapet! lomime ele sisilan, os verbludme juv nátilan.

25. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt licemeret! išto lištilan šochen anet kvanpalme, ton mant tan keuranel chajerel i retel tagle.

26. Šamtal Farisej! lištalen alpel anet keuranel, ištobi i kvanpalanel lištēm oli.

27. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt, licemeret! joltchatine ašen chomeletne, chotchartet kvanel šušne čuvt choremenet, os keuranel motav lušemetel i šochen ūletel tagle.

28. Aku tocho nan pel kvanel cholesetne šušnan čuvt šaret olne, os keurenant licemeriel i chajerlane ašel tagle.

29. Tuš nanane, nepekenet i Farisejt, licemeret! nar mos varine chomelet nájtetne i choremeni vargan šopenet šaretne,

30. I latine: chun man jegenov olne lat čuvt olnov olche, ton čuvt tan kenešanel keurt at olnov, ištobi šoſuchv nájtet kelpme.

31. Ton mos nankven nank tonuchlilan, išto nan püvet ton charetnel, chotchartet nájtetme alesanel.

32. Os taultelan nan nank jegenan mortesme.

33. Pupichuret, urlech pupichurnel! chumle tuline nan inra olep tautnel?

34. Ton mos aň am ketilem nan paltan nájtetme amelen i nepeken charetme, i nan tanme jole algan i pernane vochgan, os to charetme vonchuchv pümtian nank sinagogant i ketuchv ušnel mot ušne.

35. Tak jochte nan tarmelanne šochen šar kelp ma tarmelt šošem char šar Avel kelpnel Zachari Varachi püv kelp moš, chotcharme nan aleslan torem kval i jur pasen kitchalt.

36. Šariš latam nanane, tä aš šocco jejmti tä tochemne.

37. Jerusalim, Jerusalim, nájtet alp i kavel alptap nag pochenne ketem charetme ! nečuv kes am nírseum achtuchv nag püvan, chumle toulen uj achtită tak püvan marka jolpalne, i nan at núrsan.

38. Aú, chul̄teptachtı nanane nan kvalan tatlane.

39. Ton mos latam nanane, at vajlan anem tigil montel ton moš, chun lavine : blagoslovitlam jomp torem namel.

XXIV. Pank.

1. I menem Isus jomes torem kvalnel ele, i vatge jomeset tav pochane chańčtachtepán, ištobi šunstachv tavane torem kval vartul.

2. Os Isus laves tanane : vagan amne ati tä vartulet ? šariš latam nanane, tä charet šocco porti ratvet, tocho išto at chulti tit kav tarmelt kav.

3. Os chun unles tav eleonskoj ach tarmelt, tončuvt vatge jomem tav pochane chańčtachtepét jejnkek mat kitepeset : laten manane, chun tä aš jejnti, i nesir pos nag jochtnen i ochersom jochtné elpalt jejm̄ti ?

4. Isus laves tanane pari : urchatan, ištobi materne ul re-tankvan.

5. Ton mos išto šav char jejvet am namemtel latem : am Christos, i šav charme retianel.

6. Aku ton chojtel cholilan chontetme i chontlachtne ašetme ; šunšan, ul pilau, ton mos išto karech ton ašne jejm̄tuchv, os ton ati pel ochersom jochtné.

7. Ton mos išto kvalget atemet tarmelne atemet i naerlac tarmelne naerlach, i jejm̄ti tetal, cholentul i to mat ma níovne.

8. Tä aš šocco ovle agmetne.
9. Tončuvt michv pümtovan mučtachv i alptachv i jejmtine ertal šochen atemetne am namem mos.
10. I tončuvt šav charet teplachtat, i moten motenme michv jejmítä, i jachstat nütä.
11. I šav chajer nájt kvali, i retat šav charme.
12. I luľ šavmane jejpalt šav choles erp poli.
13. Os pätet moš permep char jálti.
14. I jejmti latemag tä jälpen lach naerlachnel šochen čar lachve tonuchi šochen atemetne; i ton jejpalt jejmti ovle.
15. I tont, chun šamne pati luľ tatelpamne ašnel, chotcharme latestä nájt Daniil, išto tušves jälpen ma tarmelt — lovntap char num sachte —
16. Tončuvt Judejt olp charet chajtet achetne,
17. I chon lep tarmelt, jole ul vojle vichv mater tak kvale tanel;
18. Os chon tep-kanetat, pari ul jonche vichv tak mašnan.
19. Os tuš tarvitén lajlpetne i čakvtap netne ton chotelet čuvt.
20. Chošgan, ištobi ul jejmíte nan menne ašan teli amne subotat.
21. Ton mos išto ton lat jemtí jäni nimtuj, ton vojp at olilales ma sonchemlam montel ań moš i jotel at jejmíti.
22. I chun ton chotelet at multan *) olche, tončuvt atinar at chul̄tni, os šochen periam charet mos multachtat ton chotelet.
23. Tončuvt chon nanane lati, tä tit Christos, amne tat, ul agtan.
24. Ton lat taulat chajer Christet i reten nájtet, i varat jäni poset i amelet, ton mos ištobi retachv, tajeske, i periam charetme.
25. Am ań alpelnuv nanane latam.
26. I tont chun lavat nanane: „tit tav char mat“, ul menan, „tat tit kval keurt,“ ul agtan.
27. Chumle sali pakepap chotelnel matp chotel jurch moš, ton chojtel jejmíti elemcholes püv jejne ašä.
28. Ton mos chott jejmíti chole, tov achtkatat markešet.
29. I ratgen nimtuj chotelet mulne jejpalt chotel jole jejnki, i jonkep tak pasä at migtä, i sovet patat aulnel, i aul va növmti.

*) Talán : multam

30. Tončuvt choltchati elemcholes püv posä ault, i tončuvt ūnčiltachtat šochen čar atemet, i chotganel elemcholes püvme jejunat aul tulet tarmelt jäni **va** i suj jot.

31. I ketgan tak angelan sujn porgem jot, i achtianel tav periam charan nile vot jurchetnel elol chur aulnel mot chur moš.

32. Tonuchi vajelan smokovnicame: chun tav niran jejmteset kameltag i čirketset luptet, tončuvt chańčilan, išto tujmach jejmtes.

33. Tončuvt i nan, chun chontilan šocho titme, chańčilan, išto vatgen av pochet.

34. Šariš latam nanane, at muli tä tochem tä aš šocho jejmtnat moš.

35. Aul i šemel ma pełtachti, os am lachem at pełtachti.

36. Os ton chotel i ton čas chonne at chašve, ati aul angeletne, aku am jegemnel targe.

37. Os chumle oles Noi chotelet lat čuvt, ton chojtel jejmni i elemcholes püv jejne čuvt.

38. Ton mos chumle potop chotelet čuvt teset, ajset, vant vi-set i chumne miset ton chotel moš, chun Noi tus kerepne,

39. I at numsesanel vit kvalname i šochen char cholne ašme, tocho jejmni i elemcholes püv jejne ašä.

40. Tončuvt negla kitag tep-kant; aku char vive, os moten chulťti.

41. Kit ne kav chartep: aku char vive, os moten chulťtovce.

42. I tont urchatan, ton mos išto at chańčilan, chot čast nan pojrechšan jochti.

43. Os nan chańčilan, išto kvalen chum chašhat olche, chot čast tulmech jejv, ton at kujni i at minitā jolech chaluchv tak kvaltame.

44. Ton mos i nan tašne olan, vajlen chot čast at num sine, jochti elemcholes püv.

45. Os chon šar i numten lach cholp, chotchar tak pojerata-ne tuštes chušan numpalne, ištobi tene charel miglalen kvet posetat.

46. Šoten ton lach cholp, chun tav pojerata jejm chontitā tavame aš varpi.

47. Šariš latam nanane, šochen ochče-molä tarmelne tuštitā tavame.

48. Os chun ton lach cholp ojpen, lavi tak šimä keurt: jerte at jejv am pojerem,

49. I pümti aluchv tak jurtan i techv i ajuchv ajpet jot,

50. Ratgen jochti ton lach cholp pojeratä ton chotelt, chot chotel tav at urestä, i ton čast, chun tav at pel numsestä,

51. I pali šagrepitä tavame i pattitä tavame licemeret jot aku čuvne ; tat jejmti luš i pank jachštane.

XXV. Pank.

1. Tončuvt jejmti aul naerlach aku ton lov a, chotcharet vim tank jejv vaj putanel kvaleset ženich ťalch.

2. At tan keurt oles numten, i at sajttal.

3. Tä sajtalet tank vaj putanel visanel, os vaj jot at viset.

4. Os numtenet viset vaj teremet keurt tank putanel targe.

5. I chun ženich račes, tončuvt šocho oljmatveset.

6. Os jej jatt sumles ťach: aň ženich vinčt jejv, kvalan tav ťaltä.

7. Tončuvt kvaleset ton at numten šocho, i pelemtesanel tank putanel.

8. Os sajtalet numtenetne lavset: majan manane nanknanel vaj, ton mos išto man putenov charilachv jejmteset.

9. Numtenet pari lavset: ištobi ul jejmte mošne aš manane i nanane, tocho mos menan pertep charet palt i jovtan nanknane.

10 Os chun meneset tan jovtuchv, ženich jochtes, i taš charet tuset tav jortelatä purne, i av tovrachtes.

11. Jotel jochtset i aritam at i latset : pojrechš, pojrechš! punšen manane.

12. Os tav pari laves: šariš latam nanane, at chašganem nananem.

13. I tont urchatan, ton mos išto at chańčilan ati chotel ati čas, chun jochti elemcholes püv.

14. Ton mos aul naerlach jorti elemcholesne, chotchar menuchv jejmtes choče ťonchne, vovsan tak chušan i puveltestä tanane tak ochče-molä.

---

2. Ton keurt. 9. tocho moš.

15. I mis elol charne at talant, mot charne kitag, churmit charne aku, os charne vatä čuv; i aku ton lat menes.

16. At talant vim char menes, choltilesan tonet ašne, i chontes tonetel mot at talant.

17. Kalen aku tocho i kit talant vim char chontes mot kitag.

18. Os aku talant vim char menes i ramestā tonme ma keurne, i tujtestā tak pojerat alen.

19. Choče mare mulem jejpalt pari jochtes ton chumet pojerenel i kišmes tananel vim charan.

20. I vatge jomlitam at talant vim char tates mot at talant i lati: pojer! nag misen amnane at talant; tit am tonetel chontsem at talant.

21. Tav pojerat laves tavane: lań, jomas i šar chuš! morčel nag Olsen šari, šav numpalne tuštilem; tujen nak pojeren jot, čagtuchv.

22. Aku tocho jejs i kit talant vim char i laves: pojer! nag amnane misen kit talant; tit am tonetel chontsem kit talant.

23. Tav pojerat laves tavane: lań, jomas i šar chuš! morčel nag Olsen šari, šav numpalne nagen tuštilem; tujen nak pojeren jot čagtuchv.

24. Ton jejpalt jejs aku talant vim char i laves: pojer! am chańilem nagen, išto nag küchči elemcholes; urelan, chott at rovtsen i achtan, chott at miglesen.

25. I pilmam menesem i tujteslem nag talanten mane; tenanki nag charen, vajalen.

26. Os tav pojerat laves tavane pari: chajer i šiven chuš nag chašsen, išto am urelam, chott at rovtsem, i achtam, chott at miglesem;

27. Ton chočetag nagnane tajni am alnem michv tin chumetne, i am pari jochtem vinilem am charem argetatel.

28. I ton mos ele vajelan tavanel talantme i majelan lov talant ošp charne.

29. Šochen ošp charne mikti i šavmelachti; os oštal charnel vikti i ton, nar ončes.

30. Ton mos tajtal chušme rastelan onch putne; tit jejmti

luš i panket jachštane. Titme latem laves : pał ošp char chontlachv tak chontle.

31. Os chun jochti elemcholes püv tak joretat i šocho jälpen angelan tav jortelatä, tončuvt unti sujtep jälpen pasenetane.

32. I achkatat tav elpalne čar atemet, i urtgan tanme moten motennel, tocho chumle urep pali urtgan ošetme kozletnel,

33. I tuštian ošetme jomas pal kat nupel, os kozletme almech palne.

34. Tončuvt lavi naer tak jomaske palt tušp charetne : jejan, blagoslovitlam am jegemnel ! tujan lałptam nanane naerlachne atem sonchemlam montel.

35. Chun techv jejmtelesem, nan anem titeslan ; ajuchv jejmtelesem, i nan anem ajteslan ; el ma chari olsem, i nan anem tuleslan ;

36. Narne olsem, i nan mašteslan anem ; agmeltesem, i nan tulileslan anem ; turmat unlesem, i nan jejsan am pochemne.

37. Tončuvt šar charet latem tavane lavat : pojrechš ! chun man nagen uslov techv nürpi i titeslov, amne ajuchv nürpi i ajteslov ?

38. Chun aku ton chojtel nagen uslov el ma chari i tulileslov amne narne i mašteslov ?

39. Chun aku ton chojtel uslov man nag agmeltanen, amne turmat i jalsov nag pochenne ?

40. Naer lavi tanane pari : šariš latam nanane, kaš nan varsan titmeaku viš charne am tä kačanemnel, aku ton amnane varsan.

41. Tončuvt lavi i almech palt tušp charetne : menan ele amnanel, erem charet, charilatal tautne lałptam charne asrajne i tav jurtanne.

42. Chun am techv nürsem, nan anem at titeslan ; ajuchv nürsem, i anem at ajteslan ;

43. Olsem el ma chari, i at tuleslan anem : olsem narne, i anem at mašteslan ; agmetlesem i turmat olsem, at jalsan am pochemne.

44. I tan tončuvt lavet tavane pari : pojrechš ! chun uslov man nagen techv nürpi, amne vit ajuchv nürpi, amne el ma chari, amne narne, anine agmeltami, amne turmat i at služitlesov nagen ?

45. Tončuvt lavi tav tanane : šariš latam nanane, at varsan tä viš charetnelaku materne, ton amnane at vareman čuv.

46. I menget titet inra mučtachtuchv, os šaret inra olp pases mane.

XXVI. Pank.

1. Chun multesan Isus tä lachet šocho, tončuvt laves tak chančtachtepanne :

2. Nan chančilan, išto kit chotel mulem jejpalt jejmti pascha, i elemcholes püv pertem jejmti pernane tagetachv.

3. Tončuvt arkepet i nepekenet i mir panket achtkatset Kajaf arkep kvalne ;

4. I oj varleset, vichv Isusme matsir amelet i aluchv.

5. Os latset : ati pel pojrem čuvt, ištobi ul jejmte šivtlach mir keurt.

6. Os chun Isus oles Vifaniat nolten Simon kvalt,

7. Tončuvt jejs tav pochane ne kav terem jot, chotchar keurt oles šak tinen miro, i šošestä unlep charne pank tarmelne.

8. Tonme um tav chančtachtepan šalileset latem : nar mos tičuv choltili taknanel ?

9. Tocho mos tä vaj jani tinel ele pertnove, os ton ochče jormitne urtnove.

10. Os Isus titme kačelam laves tanane : narne teplilan tä nome ? tav jomas aš vares amnane.

11. Ton mos išto jormit šochen lat olat nan jortelan, os am inra at olem.

12. Tä vaj šošem am növlem tarmelne tav anem jole čapta-ne chojtel lałptestä.

13. Šariš latam nanane, chott latuchv pümtove tä latelp kaš šochen čart, i ton, nar tav vares, latove tavame arilam.

14. Tončuvt kitkujplov chančtachtep keurnel aku, Juda Iskarioti lavem char, menes arkepet pochanelne,

15. I laves : nar michv nürine amnane, am pertilem tavame ? Tan lavset tavane : vat manet.

16. I ton latnel ures tajpen lat tavame michv.

17. Os elol pojrem chotel jeiset chančtachtep Isus palt latem tavane : chott laven naknane lałptachv paschame ?

18. Tav laves : menan ušne tä namp char pochane i latan

tavane : chańčtap lati : am posem vatmes, nag pochent mulilem paschame amk chańčtachtepanem jot.

19. Chańčtachtepet varset tocho, chumle laves tanane Isus, i lałpteset paschame.

20. Os chun etmes tav untes kitkujplov chańčtachtepan jot.

21. I chun tan teset, tav laves : Šariš latem nanane, ak char nananel migtä anem.

22. I jäni tušne patem tananel šochen char pümtes kitiłachy : am eren atim, pojrechš ?

23. Os tav laves pari : am jortelem pat anane katä magintam char, ton anem migtä.

24. Ton mant elemcholes püv ele meni ton chojtel, chumle tav mos chanšem oli : jäni tuš ton cholesne, chotchar elemcholes püvme migtä ; jomasňuv olni at teluchv ton cholesne.

25. Tat Juda, tavame mip, aku tocho laves : pojrechš ! am eren ati ? Isus lati tavane : nag lateslen.

26. I chun tan teset, Isus nańme vim i blagoslovitlam šajm testä i urtem chančtachtepetne laves : vajan, tajan, tit am növlem.

27. I vim aname, satchtam mistä nanane latem : šocho tä charnel ajan.

28. Titit am kelpem jälpel zakonnel, šav mos šošchtam kreket chul̄teptane kašel.

29. Os latam nanane, išto tigil elol at ajam vinograd oroch ton chotel moš, chot chotelt ajgem nan jortelan jälpel oroch amk jegem naerlacht.

30. I ergem meneset eleonskoj achne.

31. Tončuvt lati tanane Isus : nan šocho tä jej am mosem numtel teliline ; ton mos chorent chanšem oli : urpme alilem, i lachve menat ošet.

32. Os am noncho jältnem jejpalt chontchatine am jortelem Galilej ušt.

33. Petr laves tavane pari : chun i šocho telilat nag mosen, am atichumle at telilam.

34. Isus laves tavane : Šariš latam nagnane, aku tä jej tochoch ergemanä elpalt churum kes nultan, išto anem at chańčilen.

35. Petr lati tavane : chun i cholne aš jejmti nag jortelen,

am targə at tunčpam nagnanel. I šocho chańčtachtepēt lavset aku tonme.

36. Tončuvt jejs tan jortelanel Gefsimania paulne, i lati chańčtachtepētne : unlan tit am jejnem mant tat chošguchv.

37. I vim tak jortelat Petrme i Zevedejev püvi aku jot pümtes čarguchv i tuštuchv.

38. Tončuvt lati tanane Isus : am lilem šak moš čargi ; tit olentan i chošgan am jortelem.

39. I morče eleňuv jomem pates nólšamä tarmelne chošgem i latem : šim tať! chun taji, anem multatä tä ane ; ton mant ati tocho, chumle am níoram, os chumle nag níuran.

40. I pari jochtem chańčtachtepēt palt chotsan tanme kujmag, i lati Petrne : nar mos at urchatsan aku čas čuv am jortelem ?

41. Chošgan i urchatan, ton mos at jejmtine retamag ; lil vagen, os növl paštal.

42. Ton jejpalt menes motentag i chošges latem : šim tať! chun at taji multachv anem tä anane ištobi am tavanel ul ajem, jejmtne nag erken chojtel.

43. I pari jochtem os chotsan tanme kujmag, ton mos išto tan šamanel tarvitenaq jejmtset.

44. I chul̄teptam tanme menes os i chošges churmentag latem aku ton lachet.

45. Tončuvt pari jochtem tak chańčtachtepēt palt lati tanane : nanaku tocho kujne i vančachtine ! ań vatmes čas, i elemcholes püv mikti kreken katetne.

46. Kvalan, menov ! vatmanti anem mip.

47. Os tav latentanat mant jochtes Juda i tav jortelat šav atem širi i ovte katel arkepetnel i mir jängetnel ketem charet.

48. Os tavame mip mis tavane chańčuchv latem : chonme am pačlilem, ton tenanki, tavame vajelan.

49. I ton čast vatge jomem Isus pochane laves : pojrechš ! pače olen ! I inilestă tavame.

50. Os Isus laves tavane : am jurtem, narne tig jejsen ? Tončuvt vatge jomset i katanel almesanel Isus tari, i visanel tavame.

51. I tat aku olemetnel Isus jot katä naritam tak širietame levetestă i junitam tonel arkep chušme šagrepestă tav pală.

52. Tončuvt Isus lati tavane : punalen nak širien sipeletane, ton mos išto šocho širi almepet širiel cholat.

53. Amne numsan, išto am vam at jochti jolentachv amk jegem, tocho ištobi tav kete amnane šavňuv ati pel kitkujplov legeon angel?

54. Os chumle šarmi choren latelp, išto titne jejmtuchv karech?

55. Ton čast laves Isus mirne: jormant nan chorochš puvuchv jejsan širi i ovte katel, išto anem vichv. Šochen chotel am nan jortelan unlesem torem kvalt chančtam, i nan at vislan anem.

56. Šoche tä aš jejmtes ton mos, ištobi šarmet rájat latelpet. Tončuvt chančtachtepēt šocho tavame chulčptam lachve tulset.

57. Vim charet Isusme tatsanel tavame Kajafa arkep palt, chotal achtkatset nepekenet i mir panket.

58. Os Petr jomentes chočathuv tan jejtäpalt arkep kval moš, i uš keurt tum untes chušet jot, ištobi šunšuchv, tä aš chumle muli.

59. Arkepet i mir panket i sut jänatelat kišset retel tonuchlapme Isus pankne, ištobi tavame jole aluchv,

60. Os at chotset; i šav choče negliles retel tonuchlap, at chotset. Voš jolt jejsi kit retel tonuchlapí,

61. I lavset: tav lates: vam jochti porti ratuchv torem kvalme i churum chotelt noncho varuchv tavame.

62. Arkep tunčpam laves tavane: nar mos nag atinar pari at latan? cholilen eren, nar tin nag pankenne tonuchla?

63. Isus sujtal oles. Arkep laves tavane: erilem nagen lilen toremel, laten manane, nag eren Christos, torem püv?

64. Isus lati tavane: nag lavsen. Ton mos latam nanane, tigil elal chontilan elemcholes püvme unlenat torem va jomaske palt i mennat aul tulet tarmelt.

65. Tončuvt arkep manitesan tak mašne charan latem: tav torem tari lúlati, osne tonuch manane karech? ań nan choleslan torem tari nernat.

66. Nan numtan chumle? Tan lavset pari: ačelne choji.

67. Tončuvt salgesanel tav nolšamä i vochsanel tavame vot-mast, os to charet pojtanel junitam

68. Latset: laven manane, Christos, chonne junitovesen?

69. Os Petr unles kvan, i tav pochane jomlites aku inki i laves: i nag Olsen Isus Galileanin jot.

70. Os ton jole varetestä šochen char elpalt latem: at chańčilem, nar nag latan.

71. Os chun tav kvales uš av kval palne, chontestä tavame mot char, i lati tat olpetne : i tav oles Isus Nazarej jot.

72. I os jole varetestä nultem, išto at chančitā cholesme.

73. Morče račem jejpalt vatge jomem tat tušpetnel lavset Petrne : aku ton pel i nag ton charetne, tak latelpenne choltven

74. Tončuvt pümtes takvame erem nultuchv, išto at chańčitā tä cholesme, i ratgen ergemes tochoch.

75. I numelmates Petr Isus latem lachme, išto tochoch ergemanä elpalt churum kes artkatgen amnanel. I kvane kvalem šak lunčes.

XXVII. Pank.

1. Mot chotel chotlam čuvt šocho arkepet i mir panket varset oj, ištobi Isusme jole aluchv.

2. I persam tavame tatsanel uš urp pank Pontiskoj Pilat pochanee.

3. Tončuvt Juda, tavame mim, chontestä, išto polane pattoves, i pari numelmatem misan vat manet arkepetne i mir jäni charetne,

4. Latem : krech varsem am vinovattal kelp minem čuvt. Os tan lavset : man ne ašov oli ? nak chontilen.

5. I manetet rastem torem kvalt kvane kvales, i menem početachtes.

6. Arkepet manetet vim lavset : tä charet at tajat punuchv torem kval chosnane, ton mos išto ton tin kelpne.

7. Os keneš varem jovtset tonetel suł-put varpnel ma el ma cholem charet čaptane kašel.

9. Ton mos i lavekti ton ma ań moš kelp tin magi.

9. Tončuvt šarmes Jeremej nájt latelp, chotchar lati: I am visem vat manet, sonetam char tinä, chotchar sonetoves Izrail püvetne.

10. Os tan misanel tonetme suł-put varp chum ma mos, ton ašne choltvesem am pojrechšne.

11. Os Isus tunčpes uš urp pank elpalne, i kitepestä tavame uš urp pank latem : nag eren Judejt naer ? Isus tavane laves: nag latan.

12. I chun tavame retel pošchesanel arkepet i mir panket, tan pari atinar at lates.

13. Tončuvt lati tavane Pilat: at cholilen, nečuv nag panken-ne tonuchlat?

14. I aku lachne pel pari at lates tavane, tocho išto uš pank šaš pakses.

15. Os pascha pojrem kašel uš urp inra moš taretales aku polen charme, chotcharme mir nūrganel.

16. Tončuvt oles aku polen char laveltane Varayva.

17. I tont, chun tan achtkatset, tončuvt kitepesan tanme Pilat: chonme nūrilan, ištobi am tareteslem nanane, Varavvame amne Isusme laveltane Christosme?

18. Vajlen tav chańčestä, išto misanel tavame ušmanel pätet.

19. Ton chalt, chun tav unles sut varne matat, tav netä ketes tavane latuchv: atine ūl' ul varen tä šarne, ton mos am ań šav mučtachtsem ulmem pätet tav mos.

20. Os arkepet i mir jänget mirme kujtsanel, vovuchv Varavvame, os Isusme aluchv.

21. Uš urp kitepesan tanme: chotcharme kitagnel nūrilan, ištobi am tareteslem nanane? Ton pari lavset: Varavvame.

22. Pilat lati tanane: os nar am varem Isus Christos jot? Latat šocho tavane: pernane vonchalen tavame!

23. Uš urp laves: os nesir ūl' vares tav? Os tan kümeniš čiš-geset latem: vonchalen pernane tavame!

24. Pilat kačelem, išto tav lachä at chontlove, os kümen non-chał pattat, vis vit, lovtsa kata mir šamt latem: am vinovattal olem tä šar kelpne, nank vajlan.

25. I pari latem mir jäntetatel laves: tav kelpä pate man tar-melovne i püvenov tarmelne.

26. Tončuvt taretestä tanane Varavvame, os Isusme ratem mistä vonchuchv pernane.

27. Tončuvt uš urp Pilat chont chumet Isusme vim uš sut kvalne achtves chont kavem šocho.

28. I ele anchvsam maštesanel tavame šemel mašne charel,

29. I chulpme sagem jutpen jejvnel punsanel tav pankä tar-melne, i misanel tavame jomas pal katetane su-jejvel; i tav eltä-palt šanš totemtam vachnitesanel tavame latem: pače olen, Judejt naer!

30. I polchel sałgesanel tavame, i su-jejv vim vochsanel tavame pankanel.

31. I chun nártelam pošsanel tavame, anchvsesanel šemel mašname i maštesanel tavame tak mašnetel i tatsanel tavame pernane vonchuchv.

32. Eoncht ſałch chojesanel Simon Kireneaninme, chotcharme josolesanel almuchv tav pername.

33. I kanne jochtem laveltane Golgofa, nar chašhti lobnoj mane,

34. Misanel tavame ajuchv uksusel vočerem jot telitam, i ormelam ajuchv at tanchestä.

35. Os tavame pernane lichtentam charet tav mašne charan urtsanel šerep rastem,

36. I jole untem ursanel tavame tat.

37. I chašsanel tav pankä numpalne ſanchet chašchtachv tocho : tit tenanki Isus Judejt naer.

38. Tončuvt pernane vochvesi tav jortelat kit chorochš, aku jomaske palne, moten almech palne.

39. Tigil toul jejp charetne tav lułemtoves, pankanel nálceltam

40. I latem : torem kval ratp i churum chotelt noncho varp ! nakven nak jälteptalen ; chun nag torem püv, vojlen pernanel.

41. Aku tocho i arkepet, nepekenet i mir panket vachnitam latset :

42. Mot charet jälteptesan, os takvame vatä at jochti jälteptachv. Chun tav Izrail naer, tak ańi vojlen pernanel, i agtilov tavame.

43. Tav toremne šunšes tav, ańi ojtate tavame, chun tav joren tavane ; tav vajlen lates : am torem püv.

44. Aku ton chojtel i chorochši tav jortelat pernane vonchem chari tavame vachnitesten.

45. Chotit časnel jejnkiem oles čar lachve ontollovt čas moš.

46. Ontollovt čas chant ojgemes Isus sujniš latem : ili, ili ! la-ma savachfani ? tit ton : am toremem, am toremem ! nar mos anem chul̄tepteslen ?

47. Aku materet tat tušpetnel tonme cholem latset : Ilijame tav vovită.

48. Iaku ton lat chajtemles tananel aku char, vis šeni, uksusel tuteltestä, i su-jejvne naltam ajtestä tavame.

49. Os to charet latset: sesar, šunšilov, jejv amne ati Ilija jälteptachv tavame.

50. Os Isus montentag ojgemam sujniš lilä chartes.

51. I tončuvt torem kval jälpen av chašep pali manemtachtes numel jole moš, i ma tornes, i kavet chalpeset;

52. I chomelet pušctheset, i šav pičen jole cholem charetnel kvales.

53. I kvane kvalem chomeletnel tav jältemat jejpalt tuset jälpen ušne i choltchatset šav cholesne.

54. Os šat-pank i tav jotä Isus urpet kačelam ma tornene i olem aš šocco, šak pilmeset i latset: šariš torem püv oles tav.

55. Aku tocho tat olset i chočanel šušset šav ne, chotcharet jeiset Isus jot Galilejnel tavane služitlam.

56. Tav chalanelt oles Maria Magdalina i Maria, Jakov i Josi čukvanel, i čukv Zvedejev püvetne.

57. Os chun jole jejinkes, jochtes aku poj chum Arimafejnel, namä Josif, chotcharaku tocho chańčtachtes Isusnel.

58. Tav Pilat elpalt menem vovestä lochčem Isusme: tončuvt Pilat lavestä michv tavame.

59. Josif tavame vim manitestä tavame laň sajren torel,

60. I punestä tavame tak varem jälpel chomeletane, chotcharme šagrestä kav keurt; i pagertam jani kavme chomel av pochane menes.

61. Aku tocho tat olsi Maria Magdalina i mot Maria, i unlesi chomel lałch.

62. Pätnice mot chotelt achtkatset arkepet i Farisejt Pilat pochane,

63. I latset: ančuch: man numelmatsov, išto tä chajer lilenag olemat čuyt lates: churum chotel mulne jejpalt jältem.

64. I ton mos laven uruchv chomelme churmit chotel moš, ištobi tav chańčtachtepan jej menem ul tulmentanel tavame i ul pałmtet mirne, išto tav jältes, i jejmti jot ret elol charnel kümenag.

65. Pilat laves tavane: vajan urpet; menan, uran, chumle chančine.

66. Tan meneset i pečetet punset tav tarmelne, tuštset chol-mel pochne urpet.

XXVIII. Pank.

1. Subote mulem jejpalt sat elol chotel chotlaltam čuvt jejsi Maria Magdalina i mot Maria šunšuchv chomelme.

2. I oles jäni ma tornene aš, ton mos išto angel toremnel aul-nel vojlem vatge tunčpes, kavme ele pagertestä chomel avnel, i un-les tav tarmelat.

3. Tav chorä oles jormant salne char, i tav mašnatä oles jor-mant tujt.

4. Tavanel pilmam rochtset urpet i tunčpeset jormant chotel.

5. Angel pümtes latuchv i laves negiane: ul pilan, am chań-čilem, išto nan kinšilan alem Isusme.

6. Tav tit atim, tav jältes, chumle laves; vatge joman ton mane, šunšelan, chott kujes pojrechš.

7. I menan jerte, latan tav chańčachtepanne, išto tav ačelnel jältes, i chontchati nan jortelan Galilejt; tat tavame chontilan, am nanane latam.

8. Tin molemtachtem kvalesi chomelnel pilem i čagtem, chaj-temlesi palimtuchv tav chańčachtepanne.

9. Os chun jomesi palimtuchv tav chańčachtepanne, tončuvt Isus chontchates tin jortelan i laves: čagtan! Tin vatge jomlitesi, puvktesi tav lajlame i chošgemesi tavane.

10. Tončuvt lati tavane Isus: ul pilan! menan, palimtelan am kačanémne, ištobi tan jomset Galilejne; tat anem tan chotganel.

11. Os chun tin jomesi, tončuvt aku materet urpetnel jocht-set ušne, latset arkepetne šochen olem ašme.

12. I tonet achtkatset mir jänget jot, i varset keneš, šav och-če miset urpetne,

13. Latem: latan, išto tav chańčachtepan jej jejset, i tul-mentesanel tavame man kujmov lat.

14. Os chun titme cholestä uš urp, man jolentilov tavame, i nanen polanel ojtilov.

15. Tan ochtčame vim varset, chumle kujtveset; i tus ton lach Judejt chalne aú moš.

8. tan ; de minthogy kvalesi következik, azért tettem tin-ta 9. lailane

16. Os akukujplov chańčtachtep jomeset Galilejne ach tarmelne, chumle laves tavane Isus.

17. I tavame chontem chošgemeset tavane; os to charet kit chalne patset.

18. I vatge jomlitam Isus laves tanane: majves amnane šo-chen erch ault i ma tarmelt.

19. I ań menan, chańčtan čar atemetme, tanme perne punem jeg, püv i jälpel lil namne,

20. Tanme chańčtam uruchv šocho, nar am choltsem nanane, i ań, am nan jortelan šo-chen chotelet ochersom jochtne moš. Amin.